श्री आर्यतारा स्तुति

(परित्राण पाठ)

नेपाल भाषा र नेपाली भाषामा भावार्थ सहित

सम्पादक तथा अनुवादक

महीश्वरराज बज्राचार्य

आइ. इ. (सिभिल), बी. ए.

प्रकाशक :

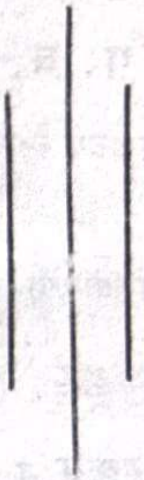
शान्तरत्न बज्राचार्य

काठमाडौं, कमलपो. [illegible]

श्री आर्यतारा स्तुति

(परित्राण पाठ)

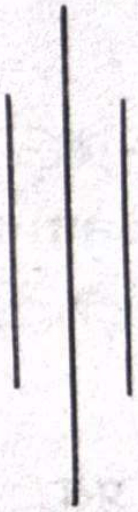
नेपाल भाषा र नेपाली भाषामा भावार्थ सहित

सम्पादक तथा अनुवादक

महोश्वरराज बज्राचार्य

आइ. इ. (सिभिल), बी. ए.

प्रकाशक

शान्तरत्न बज्राचार्य

काठमाडौं, कमलपोखरी

आधार:–

आर्य्यतारा स्तुति

परित्राण पाठ

(मूल तथा नेपाल भाषा सहित)

भाषा लेखक:– स्वर्गीय पं. वै. आशाकाजी बज्राचार्य

संक्षिप्त प्रशंसा शिर्षकमा मन्तव्य लेखक:-स्व ज्ञानरत्न बज्राचार्य

का पु. झोछें, लायकूसा

तृतीय संस्करण–२०४६

परिमार्जित संस्करण–१००० प्रति

प्रकाशन साल:–

बुद्ध संवत्– २५४०

नेपाल संवत्–१११६

विक्रम संवत्–२०५३

सर्वाधिकार सम्पादक तथा अनुवादकमा सुरक्षित

मुद्रक:–

सुभाष प्रिन्टिङ्ग प्रेस

नकवहोल, ललितपुर

फोन:– ५२११९१

प्रकाशक श्री शान्तरत्न बज्राचार्यको
धर्मपत्नी स्व. धर्मकुमारीको पुण्य
स्मृतिमा अर्भिलखित

—को—

प्रकाशकीय

म एक अज्ञानी दु खको सागरमा डुबिरहेको छु । जब मैले विद्वानहरूबाट केही धर्म उपदेशहरू सुन्न पाएँ र साथै उहाँहरूबाट लेरुन् भएको केही किताबहरू हेर्दा निद्राबाट बिउँझे झैं निकै नै भयभीत भएँ र सानै भएपनि केही धर्म चित्तोत्पत्ति भई वि. सं. २०३७ सालमा ललितपुरको सुप्रेक्षण महाविहार (मिखाबहाल)मा चैत्य स्थापना गरें र २०४६ सालमा सोही बिहारमा रुग्न अवस्थामा रहेको एक अर्को चैत्य जीर्णोद्धार गरें । यसका साथै २०३७ सालमा प्रकाशित गरेको श्री आर्यतारादेवीको परित्राण पाठ पुनः २०४६ सालमा मेरी आमा लक्ष्मीमाया बज्राचार्यको स्मृतिमा प्रकाशित गरेको थिएँ । सोही पुस्तक पुनः मेरी धर्मपत्नी धर्मकुमारीको स्मृतिमा परिमार्जित संस्करणको रूपमा प्रकाशित गर्न लागिरहेछु । आशा छ, यो पुस्तक सुरक्षित राखुन् भई नित्य पाठ गर्नु हुनेछ ।

यसको पुण्यफलबाट सम्पूर्ण प्राणीहरूको जय होस् ।

२०५३ श्रावण १४ गते **शान्तरत्न बज्राचार्य**

प्रकाशक :

शान्तरत्न बज्राचार्य

जन्म :- १९८० मार्ग २० गते बुधवार

दिवंगत धर्मकुमारी बज्राचार्य

जन्म :- वि. सं. १९८३ साल मार्ग २ गते

मरण :- वि. सं. २०५० साल श्रावण ४ गते

(ने. सं. ११११३ गुँला पारु)

विषय–सूची

क्रमाङ्क	विषय	पृष्ठ
१	प्रकाशकीय	ख
२	कृतज्ञता–ज्ञापन	घ
३.	मन्तव्य	च
४.	"श्री आर्यतारा को हुन्?" शिर्षकमा प्रस्तावना	झ
५.	महायान सूत्र	ब
६.	श्री आर्यतारा स्तुति, (परित्राण पाठ)	१
७	परित्राण पाठको भावार्थः–	
	क) नेपाल भाषामा	१५
	ख) नेपाली भाषामा	४७
८	एकसय आठ ताराहरूको नामावली	८१
९.	सन्दर्भ ग्रन्थहरू	८४

कृतज्ञता–ज्ञापन

मेरा सहोदर दाज्यू आयुर्वेद शास्त्री, बौद्ध विद्वान् कविराज श्री सद्धर्मराज वज्राचार्य, जसले प्रस्तुत पुस्तकको पाण्डुलिपि आद्योपान्त हेर्नुका साथै यसमा रहेका संस्कृत श्लोकका क्लिष्ट शब्दहरूलाई सरल एवम् स्पष्ट रूपमा अर्थ्याइ दिनुभई यसको भावार्थ लेख्नमा सहयोग गर्नुको अतिरिक्त प्रस्तुत पुस्तकको प्रस्तावना तयार गर्नमा समेत मद्दत पुग्ने गरी आवश्यक महायानी बौद्ध ग्रन्थहरू देखाई लेखन कार्यमा मेरो हौसला बढाई दिनुभएको छ, उहाँप्रति म हार्दिक कृतज्ञता ज्ञापन गर्दछु ।

पुनश्च ललितपुर गाबहाल निवासी बौद्ध विद्वान् श्री दण्डबहादुर बज्राचार्य, जसले अति व्यस्त समयको बावजूद पनि कुनै झर्को नमानी आफ्नो निजी पुस्तकालय वीर पूर्ण पुस्तक संग्रहालयमा लगी आवश्यक पुस्तकहरू अध्ययन गर्ने सुअवसर प्रदान गर्नुका साथै घरमा समेत ल्याई अध्ययन गर्ने अनुमति दिनुभयो, जसबाट प्रस्तुत पुस्तकको प्रस्तावना

तयार गर्नमा सुगम हुनगयो, यसको लागि उहाँप्रति म हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

अन्तमा यस पुस्तकलाई प्रेसमा लैजान पाण्डुलिपि तयार गर्नुका साथै प्रुफ संशोधन गर्ने कार्यमा समेत सहयोग गरि-दिएकोमा मेरा कान्छा छोरा अनिलकुमार बज्राचार्यलाई म सहस्र धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

२०५३, श्रावण १४ गते
सोमबार

—महीश्वरराज बज्राचार्य

मन्तब्य

मेरा सहोदर भाइ श्री महीश्वरराज बज्राचार्यले तयार गरेको श्री आर्यतारा स्तुति नामक यो पुस्तकको पाण्डुलिपि मैले आद्योपान्त हेरें । यथार्थमा यो पुस्तक प्रकाण्ड बौद्ध विद्वान एवं महायान धर्मग्रन्थका अतुलनीय व्याख्याता प्रात: स्मरणीय दिवंगत पिताज्यू पं. वै आशाकाजी (गणेश्वराज) बज्राचार्यले लेख्नु भएको नेपाल भाषामा भावार्थ सहितको आर्य्यतारा स्तुतिको परिमार्जित रूप हो । यसमा आधुनिक शब्द–शैलीमा नेपाल भाषाको अतिरिक्त नेपाली भाषामा पनि श्री आर्यतारा स्तुतिको भावार्थ लेखिएको हुँदा यसको गरिमा बढ्नुका साथै यसबाट जगतमाता श्री आर्यताराको महिमा व्यापक रूपमा जनमानसमा फैलिने छ भन्ने मलाई लागेको छ ।

प्रस्तुत पुस्तक मुद्रण हुनु अघि यसमा लेखिएको परिमार्जित भावार्थहरू ठीक छन् वा छैनन् भन्ने कुराको निक्र्योल गर्न म कहाँ त्याइएको थियो । केही अस्पष्ट भएका संस्कृत

शब्दको अर्थ मैले सकेसम्म स्पष्ट हुनेगरी व्याख्या गरी दिएको पनि थिएँ । जहाँसम्म मलाई लाग्छ यसमा उल्लेखित भावार्थहरू स्तोत्र–पाठको मूल आशय अनुरूप नै रहेका छन् ।

यसमा जगतजननी श्री आर्यतारिको परित्राण पाठ र त्यसको नेपाल भाषा र नेपाली भाषाका भावार्थहरू अलग अलग भागमा छुट्याइएको हुँदा यो पुस्तक श्री आर्यतारिको परित्राण पाठ गर्न चाहने भक्तजनहरू र त्यसको भावार्थ अध्ययन गर्न चाहने जिज्ञासुहरू दुवै थरीलाई उत्तिकै महत्त्वपूर्ण हुन गएको छ ।

प्रस्तुत पुस्तकमा 'श्री आर्यतारा को हुन्?' शिर्षकमा लेखिएको प्रस्तावनाको पाण्डुलिपि पनि मैले हेरेको थिएँ । त्यसमा श्री आर्यताराका सम्बन्धमा रहन गएको एउटा विवादास्पद कुरा पनि उठाइएको रहेछ । हुनपनि जगतमाता आर्यतारालाई एकजना प्रकाण्ड बौद्ध विद्वान्ले बृहत् स्वयम्भू पुराणको आधारमा आदिबुद्ध अमिताभ तथागतको शक्ति भनेर लेख्नु र अर्को प्रख्यात पुरातत्त्वविद्, बौद्ध विद्वान्ले उनै आर्यतारालाई आदिबुद्ध अमोघसिद्धि तथागतको शक्ति भनेर लेख्नु निश्चय पनि आश्चर्यकै कुरा मान्नु पर्दछ । जगतजननी आर्यताराप्रतिको एउटा भक्त र जिज्ञासुको हैसियतले यो कुरा उठाउनु अस्वाभाविक देखिन्दैन । आशा छ, यस सम्बन्धमा

सर्वसाधारणलाई भ्रम नहुने गरी यथार्थ कुरा चाँडै नै प्रकाशमा आउने छ ।

यथार्थमा श्री आर्यताराको महिमा अपरम्पार छ उनको भक्तिभाव गर्नाले के फल पाउँछ भन्ने कुराको कुनै लेखा-जोखा छैन । संक्षेपमा भन्ने हो भने जसरी एउटी सहृदय आमाले आपना बच्चाहरूलाई समान रूपले हेरचाह गर्छ त्यस्तै नै आर्यतारादेवीले सबै प्राणीहरूलाई सम्पूर्ण दु:खभय-बाट रक्षा गर्नेछ । त्यसैले नै उनलाई जगतमाता भनिएको हो ।

अत: जगतजननी श्री आर्यताराको यो परित्राण पाठगरी सबैले यसको पुण्यफल प्राप्त गरून् भन्ने पवित्र मनसायबाट यो पुस्तक प्रकाशित हुनु एउटा सराहनीय कार्य मान्नु पर्दछ । यसको पुण्यफलबाट यसका प्रकाशक श्री शान्तरत्न बज्राचार्य को मनोरथ पूर्णहोस् भन्ने कामना गर्दछु ।

अन्तमा प्रस्तुत पुस्तक बौद्ध समुदायमा लोकप्रिय हुनेछ भन्ने सुभेच्छाका साथ यसका सम्पादक तथा अनुवादक मेरा सहोदर भाइ श्री महीश्वरराज बज्राचार्यको सफलताको कामना गर्दछु ।

२०५३, श्रावण १४ गते
ल. पु. श्रीवच्छ महाविहार
(अथवहाल)

क. सद्धर्मराज बज्राचार्य
आयुर्वेद शास्त्री

श्री आर्यतारा को हुन् ?

बुद्धधर्मको मूल लक्ष निर्वाण हो । बौद्धधर्म ग्रन्थहरूमा निर्वाणमा पुग्ने विभिन्न यान अर्थात मार्गहरू उल्लेख भएका छन् । नव वैपुल्य सूत्रका अनुसार ती मार्गहरूमध्ये एउटा प्रमुख मार्ग हो महायान ।

महायान धर्ममा श्री शोभाले युक्त भएको आर्यताराको महत्त्वपूर्ण स्थान रहेको छ । महायानी ग्रन्थमा उल्लेखित बुद्ध वचन अनुसार यो ससार अष्ट महाभयले व्याप्त रहेका छन् । ती हुन्- हिंस्रक जीवजन्तुहरूको भय, चोर डाँकाहरूको भय, अग्निभय, वायुभय, जलभय, शत्रुभय, बज्रपातको भय र भूकम्पको भय । यी आठ महाभयहरूबाट आक्रान्त भई सम्पूर्ण प्राणीहरू दुःखको अथाह भुमरीमा रूमली रहने गदछन् ।

दुःखको यस अकथनीय भुमरीबाट सर्व सत्त्वहरूलाई पार लगाई सुखैश्वर्य प्रदान गरी निर्वाणको बाटोमा अग्रसर गराउने मुक्तिदाताको रूपमा महायान धर्ममा श्री आर्यतारा प्रस्थापित भएका हुन् ।

दायाँ हात वरद मुद्रामा र बायाँ हात अभय मुद्रामा रहो नीलकमल समाई ललितासन अर्थात अर्ध बज्रासनमा रहेको नील वर्णको नारी स्वरूपी श्री आर्यतारालाई अधिकांश बौद्ध हरूको पूजा कोठामा अथवा महायानी बौद्ध विहारहरूमा अवस्थित लोकेश्वर (करूणामय) को दायाँ बायाँ प्रस्थापन गर्ने चलन रहिआएको छ ।

यहाँ नीलकमलको अर्थ निर्भयको प्रतीक हो भने अभय मुद्राको अर्थ भक्तजनहरूमा अभय दान दिने र वरद मुद्राको अर्थ हो मनोरथ सिद्धिको आशिष दिने ।

यस प्रकार श्री आर्यतारले प्राणीहरूको सम्पूर्ण दु:खभय हरण गरी सुखैश्वर्य प्रदान गर्ने भएकोले उनलाई जगतमाता-को रूपमा उच्च आदर एवं श्रद्धा भक्तिका साथ पूजा अर्चना गर्ने परम्परा सदियौं पहिलेदेखि चली आएका हुन् ।

विचित्र कर्णिकावदानमा उल्लेखित सर्वज्ञमित्रको कथामा त्रेतायुगमा ककुछन्द बुद्धका शिष्य सर्वज्ञमित्र पादाचार्यले श्री आर्यताराको तीसवटा श्लोक बनाई उनको पूजा अर्चना गरेको कुरा उल्लेख भएका छन् भने स्वर्णकेतु अवदानमा सत्ययुगमा श्री विपश्वि बुद्धको पर्यायमा निसन्तान राजा स्वर्णकेतुलाई श्री आर्यतारले सन्तान वरदान दिएको कुरा उल्लेख भएका

छन् । यसबाट के स्पष्ट हुन्छ भने श्री आर्यतारा देवीको उत्पत्ति बौद्ध पौराणिक कथा अनुसार अनादि कालमै भएका हुन् ।

यस सम्बन्धमा जन आस्थाको रूपमा रहेको एउटा परम्परागत उक्ति यहाँ प्रस्तुत गर्न सान्दर्भिक ठान्दछु ।

महायान धर्ममा अनगिन्ती बोधिसत्वहरू रहेका छन् । ती बोधिसत्वहरूमा श्रीमद् आर्यविलोकितेश्वरको स्थान अग्र पङ्क्तिमा रहेको छ । बज्रयानी ग्रन्थ बज्रसत्वकाय अनुसार उनी जगतगुरू श्री बज्रसत्वको जिब्रोबाट उत्पन्न 'ह्रीं' बीजाक्षरबाट उदय भएका हुन्[A] । सम्पूर्ण लोकका प्राणीहरूको

A यस सम्बन्धमा प्रसिद्ध बौद्ध विद्वान स्वर्गीय पं. वै. आशाकाजी बज्राचार्यले वि. सं. २०३८ सालमा प्रकाशित नेपाल भाषाको कृति "सूर्योदय राजाया बारे" नामक पुस्तकको अन्तिम पन्नामा अन्य विभिन्न प्रश्नहरूका साथै "..... वरुणामयको जन्मदाता को हुन्" भनी विद्वतवर्गमा चुनौतीपूर्ण केही प्रश्नहरू राख्नु भएको थियो । त्यसको उत्तर कतैबाट पनि नआएकोले त्यसको करीब ६ वर्षपछि उहाँले २०४३ सालमा लेख्नु भएको "तारा पारा जिका" नामक अर्को पुस्तकको भूमिकाको पृष्ठ 'ठ' मा त्यसको उत्तर आफैले दिनु भएको थियो ।

रक्षा गर्ने अभिभारा लिएको हुँदा उनी लोकको ईश्वर अर्थात लोकेश्वरको नामले प्रशिद्ध रहे ।

महायान वैपुल्य सूत्र सद्धर्म–पुण्डरिकको चौबीसौं अध्याय "समन्तमुख–परिवर्त"मा श्री लोकेश्वरको महाकरूणाको अद्भुत वर्णन गरिएको छ । अरू बोधिसत्त्व र अवलोकितेश्वर बोधिसत्त्वमा फरक के छ भने अवलोकितेश्वर बोधिसत्त्वले बुद्ध हुनलाई आवश्यक पर्ने सर्वज्ञता–ज्ञान प्राप्त गरेका छन् । यस अर्थमा एक प्रकारले उनी बुद्ध नै हुन् । तर जगतको रक्षा गर्ने अभिभारा लिएका श्री लोकेश्वरले जबसम्म संसारका सम्पूर्ण प्राणीहरूलाई दु:खबाट मुक्त गर्न सकिने छैन तबसम्म परिनिवृत्त हुनेछैन भनी सङ्कल्प गरेका थिए । उनमा उत्पन्न भएको यही महाकरूणाको कारण उनी जगतमा करूणामयको नामले प्रसिद्ध हुनपुगे ।

प्राणीहरूलाई सम्पूर्ण दु:खभयबाट मुक्तगर्ने आफ्नो प्रण अनुसार श्री करूणामय अनवरत रूपमा लागिपरे । यस क्रममा उनले अनगिन्ती दु:खीजनहरूको उद्धार गरे ।

समय वित्दै गयो । तर जति दु:खीजनहरुको उद्धार गर्दै गए. त्यति नै अरू थपिदै पनि आए । यसबाट उनी निकै हताश भए र सम्पूर्ण प्राणीहरूलाई दु:ख बन्धनबाट मुक्त

गर्नु प्रायः असम्भव छ भन्ने उनको मनमा पऱ्यो । अरूको दुःख हरण गर्ने कार्यमा लागेका उनी स्वयं दुःखित हुनपुगे । तर पनि उनी आफ्नो प्रतिज्ञाबाट विचलित भएनन् ।

यस क्रममा यो विश्वमा क–कस्ले कति दुःख पाईरहेका छन् भनी हेर्न सुखावती भुवनमा रही ध्यान मग्न भइरहेको बेला दुःखको अथाह सागरमा डुबी रहेका अनगिन्ती प्राणी-हरूको क्रन्दन एवं चीत्कारबाट विह्वलित भई आफ्नो कठिन प्रतिज्ञा पूरा नहुने होकि भन्ने भावावेशमा उनको आँखाबाट दुई थोपा आँसु पोखिन पुगे । ती दुई थोपा आँसुबाट दुई ताराहरू प्रकट भए । ती हुन्- आर्यतारा र भृकुटीतारा ।

श्री करूणामयको आँसुबाट उत्पन्न भएकी ती दुई तारा-हरूले पनि करूणामयकै इच्छा अनुरूप सम्पूर्ण प्राणीहरूलाई दुःख बन्धनबाट मुक्त गर्ने काममा लागिपर्ने प्रण गरे र तद् अनुरूपको कार्य थालनी गर्न उनीहरू सुखावती भुवनबाट पृथ्वीमा ओर्ले ।

यस प्रकार ती दुई ताराहरू श्री लोकेश्वरको आँसुबाट प्रकट भएका हुँदा बौद्ध विहारहरूमा जहाँ जहाँ श्री लोकेश्वर रहेका हुन्छन् त्यहाँ त्यहाँ उनको अगलबगल ती दुई ताराहरू पनि रहेकै हुन्छन् । यसका साथै चन्द्रमास अनुसार तय हुने नेवारहरूको धार्मिक महिना 'गुँला' (विक्रम सम्वत् अनुसार

प्रायः श्रावण भाद्रतिर पर्न आउँछ) मा नेवार बौद्ध समुदाय को परम्परा अनुसार बिहारहरूमा देव देवीहरू प्रदर्शन गद अमोघपाश लोकेश्वरको दायाँ बायाँ ती दुई ताराहरू पनि राखिने चलन अद्यापि रहिआएको छ । भनिन्छ कि पाटनक करूणामयको आसपासमा पनि ती दुई ताराहरू स्थापन गरिएका छन् ।

यहाँ बिर्सनु नहुने एउटा महत्वपूर्ण कुरा के छ भने उप रोक्त भृकुटीतारा नेपालका विभूतिहरूमा गणना हुने नेपाल की छोरीको नामले प्रसिद्ध भृकुटी होइनन् । नेपालको बिभू तिहरूमा गणना हुने भृकुटी लिच्छविकालीन नेपालका राजा अंशुवर्माकी छोरी हुन् जसको विवाह इस्वी संवत् ६३९ मा तिब्बतका राजा स्रोङचेन गम्पोसित भएको थियो ।

त्यसबेला तिब्बतका राजा स्रोङचेनगम्पो निकै महत्वा काङ्क्षी एवम् शक्तिशाली थिए । उनको पराक्रमको वर्णन चारैतर्फ फिँजिएको थियो । आफ्नो राज्यको सिमाना बढा उने निहुँमा उनले नेपालमा आक्रमण गरे उनको पराक्रम को अगाडि नेपाल टिक्न सकेन । आफ्नो देशलाई पराधीन बाट बचाउन र तिब्बतसंग मित्रता गाँस्न तत्कालीन नेपाल का राजा अंशुवर्माले उनीसंग आफ्नी छोरी भृकुटीको विवाह गरिदिए ।

एवम् प्रकारले तिब्बतीराजा स्रोङचेन गम्पोले चीनको राजकुमारी वेचिङ्गA संग पनि विवाह गरेका थिए ।

त्यसबेला तिब्बतीहरू निकै असभ्य र जङ्गली थिए । उनीहरूमा मानवीय दया धर्मको अभाव थियो । उनीहरू राक्षसी प्रवृत्तिका थिए । मन नपरेकालाई मार्नु काट्नु उनीहरूको धर्म थियो । यही जङ्गली स्वभावले गर्दा त्यसबेला उनीहरुलाई बाँदर र राक्षसको सन्तान मानिन्थ्यो ।

त्यस्तो बेलामा नेपालकी छोरी भृकुटी र चीनकी छोरी वेचिङ्गले बुद्धधर्मको माध्यमबाट उनीहरुमा दया, माया, करुणा, अहिंसा, सत्य र मानवीय धर्मको बीजारोपन गरिदिए, जसबाट स्रोङचेन गम्पोमा रहेको हिंस्रक प्रवृत्तिको ठाउँमा करूणा र न्यायले ठाउँ लियो । यसबाट जनतामा शान्ति फलिन गयो । राज्यमा अमन चैन कायम हुनगयो । फलतः तिब्बतमा बुद्धधर्म फैलियो र यसप्रकार उनीहरू जङ्गली अवस्थाबाट सभ्यतातर्फ उन्मुख भए ।

A यो नाम प्रो. ढुण्डिराज भण्डारीको नेपालको ऐतिहासिक विवेचनाबाट लिएको हुँ । धर्मरत्न 'यमि'को उपन्यास भृकुटीमा चिनियाँ राजकुमारीको नाम उयेन्चेन् उल्लेख भएको छ ।

यसैकारण तिब्बतीहरूले ती दुई र जकुमारीहरूले लगा-एको ऋणबाट आभारी भई उनीहरूलाई जगतमाता आर्य-तारादेवीको अवतार मानी नेपालकी राजकुमारी भृकुटीलाई हरितारा र चिनियाँ राजकुमारी वेचिङ्गलाई श्वेततारा भनी आफ्ना भावभक्ति अर्पण गरेका थिए । यो भक्तिभाव परम्पराको रूपमा विकसित हुँदै गयो र आजसम्म पनि उनी-हरुलाई तारादेवीको रूपमा पूजागर्ने परम्परा चली नै रहेका छन् ।

अतः यहाँ बुझ्नु पर्ने मुख्य कुरा के छ भने तिब्बतमा पूजा गरिने ती हरितारा र श्वेतारा मानवी तारा हुन् भने माथि वर्णन गरेका आर्यतारा र भृकुटीताराहरू देवातारा हुन् । याद गर्नु पर्ने अर्को एउटा कुरा के छ भने हिन्दू धर्म-मा पनि तारा नामका देवीहरू रहेका छन् र तो ताराहरू र महायानी बौद्ध धर्मका ताराहरू एउटै नभई बेग्लाबेग्लै हुन् ।

अर्को भनाई अनुसार तारादेवीका जम्मा एकसय आठवटा-रूपहरू छन्, तिनीहरूमध्ये पञ्चतारा ध्यानीबुद्धका रूपमा रहेका पञ्चबुद्धका शक्तिहरू हुन् । ती पञ्चबुद्धहरूको नाम, तिनीहरूको शक्तिको रूपमा रहेका ताराहरू, उनीहरूको वर्ण र आध्यात्मिक पुत्रहरूको नाम बृहत् स्वयम्भू पुराण अनुसार

भनी महायान धर्मका प्रकाण्ड बौद्ध विद्वान स्वर्गीय पं. वै. आशाकाजी बज्राचार्यले लेख्नु भएको महायान बुद्ध धर्म दर्शन र आर्य्यतारा स्तुतिमा निम्न लिखित अनुसार उल्लेख भएका छन्[A] :-

पञ्चबुद्धको नाम	शक्ति (स्त्री)	वर्ण (रङ्ग)	आध्यात्मिक पुत्र (बोधिसत्व)
१. वैरोचन	लोचनीतारा	स्वेत	विश्वपाणि
२. अक्षोभ्य	मामकीतारा	नील	बज्रपाणि
३. रत्नसंभव	पाण्डरातारा	पीत	रत्नपाणि
४ अमिताभ	आर्यतारा	रक्त	खड्गपाणि
५ अमोघसिद्धि	कमलातारा	हरित	पद्मपाणि

तर एउटा आश्चर्यको कुरा के छ भने श्री हेमराज शाक्यले लेख्नु भएको स्वयम्भू महाचैत्यमा उल्लेखित पञ्च-बुद्धका विवरणहरू उपरोक्त विवरणसंग मेल खाँदैनन् । उक्त

A हेर्नुहोस् स्वर्गीय पं. वै. आशाकाजी बज्राचार्यका निम्न-लिखित पुस्तकहरू:-

१. महायान बुद्ध धर्म दर्शन- पृष्ठ-२

२ आर्य्यतारा स्तुति- प्रथम, द्वितीय, तृतीय संस्करण पृष्ठ-५५

पुस्तक स्वयम्भू महाचैत्यमा पञ्चबुद्धका शक्तिहरू र उनी-हरूको आध्यात्मिक पुत्रहरूको नामावली वेग्लै रूपले उल्लेख भएका छन्, जुन निम्नलिखित अनुसारका छन् [A] :–

पञ्चबुद्धको नाम	शक्ति (स्त्री)	वर्ण (रङ्ग)	आध्यात्मिक पुत्र
१ वैरोचन	वज्रधात्वेश्वरी (प्रज्ञापारमिता)	स्वेत	समन्तभद्र बोधिसत्व
२. अक्षोभ्य	लोचनीतारा	नील	वज्रपाणि बोधिसत्व
३. रत्नसंभव	मामकीतारा	पीत	रत्नपाणि बोधिसत्व
४ अमिताभ	पाण्डूरातारा	रक्त	पद्मपाणि लोकेश्वर
५. अमोघसिद्धि	आर्यतारा	हरित	विश्वपाणि बोधिसत्व

उपरोक्त विवरण अनुसार पञ्चबुद्धका सम्बन्धमा दुई प्रख्यात बौद्ध विद्वानहरूले प्रस्तुत गरेको विवरण एक आपस-मा मेल खाँदैनन् । उदाहरणको लागि श्री आर्यताराकै कुरा लिउँ । वृहत् स्वयम्भू पुराणको हवाला दिएर लेखेको प्रकाण्ड बौद्ध विद्वान स्वर्गीय प. वै. आशाशाजी वज्राचार्यको पुस्तक-हरूमा श्री आर्यतारालाई अमिताभ तथागतको शक्तिको

A हेर्नुहोस् श्री हेमराज शाक्यको कृति श्री स्वयम्भू महाचैत्य पृष्ठ ५४१

रूपमा लेखिएको छ भने विख्यात पुरातत्वज्ञ, बौद्ध विद्वान श्री हेमराज शाक्यले लेख्नु भएको पुस्तक स्वयम्भू महाचैत्य मा श्री आर्यतारालाई अमोघसिद्धि तथागतको शक्तिको रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ। एवम् प्रकारले उनीहरूको आध्यात्मिक पुत्रहरूको विवरण पनि बेग्लाबेग्लै रहेका छन्।

यहाँ एउटा प्रश्न स्वाभाविक रूपमा उत्पन्न हुन्छ,– के एउटै आर्यतारा को स्वामी कसैको दृष्टिमा अमिताभ तथागत र कसैको दृष्टिमा अमोघसिद्धि हुनसक्छ ? र यस्तै उनीहरू-को आध्यात्मिक पुत्रहरूको नाम पनि व्यक्तिको दृष्टिकोण अनुसार फरक फरक हुने गर्छन् ?

यसबाट साधारण जिज्ञासुहरूमा अन्यौल र भ्रम पैदा भई बुद्धधर्मप्रति अनास्था पैदा नहोला भन्न सकिन्दैन। अतः यस सम्बन्धमा सम्बन्धित बौद्धविद्वानहरुबाट यथार्थ कुरा जनमानसमा जाहेर गर्न अनिवार्य भएको म ठान्दछु। जस-बाट सर्वसाधारण भक्तजन एवं जिज्ञासुहरुको भ्रम निवारण भई स्पष्ट दिशाबोध हुनेछ। अन्यथा यस्ता विरोधाभाष कुराहरुले बुद्धधर्मको विकास हुनुको सट्टा विनास नहोला भन्न सकिन्दैन।

श्री आर्यताराका सम्बन्धमा जसले जे लेखेको भएतापनि महायान बौद्धधर्ममा उनी जगतमाताको रुपमा रहेकी छिन्।

श्री भगवान बुद्धके वचन अनुसार जुन विद्वानले श्री आर्यता-राको नित्य पाठ पूजा गर्नेछ वा गराउनेछ, त्यस व्यक्तिलाई कुनै प्रकारको रोग लाग्ने छैन। त्यसको घरमा कुनै प्रकारको विघ्न बाधाहरू आउने छैनन्। एवम् रीतले जादु, टुना–मुना लगायत यो संसारमा मारण, मोहन, उच्चाटन, वशीकरण आदि जति छन् ती सम्पूर्ण केही पनि लाग्ने छैनन्। त्यो व्यक्ति सबैको प्रिय बन्नेछ र चिरकालसम्म सुखैश्वर्य भोग गर्न पाउने छ।

यसप्रकार प्राणीहरूलाई सम्पूर्ण भय कष्टबाट मुक्त गर्ने श्री आर्यताराको महिमालाई व्यापक रूपमा जनमानसमा जाहेर गर्ने मनसायबाट अभिप्रेरित भई धर्मचित्त उत्पन्न भएका काठमाडौं कमलपोखरी निवासी श्री शान्तरत्न बज्राचार्यज्यूकी दिवगत धर्मपत्नी धर्मकुमारी बज्राचार्यको सुखातवी भुवनमा वास होस् भन्ने कामनाका साथ उनको तेश्रो वार्षिक पुण्य तिथिको उपलक्षमा वितरण गर्ने विशुद्ध अभिलाषा अनुरूप यो पुस्तक तयार हुनगएको हो।

यस रचनाको आधार प्रातः स्मरणीय मेरो पूज्य पिताज्यू प्रकाण्ड बौद्ध विद्वान स्वर्गीय पं. वै. आशाकाजी (गणेशराज)

बज्राचार्यले आर्य्यतारा स्तुति शिर्षकमा यसको मूल पाठ र नेपाल भाषामा भावार्थ सहित लेख्नु भएको पुस्तक हो, जुन पुस्तकको प्रथम संस्करण वि. सं. २०३७ सालमा श्री शान्त-रत्न बज्राचार्यज्यूबाट आपना दिवंगत पूर्वजहरुको सुखावती भुवनमा वास होस् भन्ने कामनाका साथ प्रकाशन गरिएको थियो । एवं प्रकारले यसको द्वितीय सस्करण ललितपुर नक-बहील सहाँल टोलका दीवंगत श्री पूर्णबहादुर धारुवाको पुण्य स्मृतिमा २०३७ सालमै भएको थियो भने तृतीय संस्करण श्री शान्तरत्न बज्राचार्यज्यूबाट आफ्ना दिवंगत आमा लक्ष्मी माया बज्राचार्यको सस्मरणमा २०४६ सालमा भएको थियो र हाल उक्त पुस्तकमा उल्लेखित परित्राण पाठको भावार्थ-लाई आधुनिक शब्द शैलीमा परिमार्जन गर्नुका साथै श्री आर्यतारा को महिमालाई गैर नेवार समुदायमा समेत जाहेर गर्ने उद्देश्य श्री शान्तरत्न बज्राचार्यज्यूको विशुद्ध आकांक्षा अनुरुप यसलाई नेपाली भाषामा समेत रुपान्तर गरी परि-मार्जित संस्करणको रूपमा उहाँकी दीवंगत धर्मपत्नी धर्म-कुमारीको पुण्य स्मृतिमा यो पुस्तक प्रकाशन गरिएको हो ।

यसमा प्रकाशकज्यूको आशय अनुरूप महायान सूत्र र परित्राण पाठको समाप्तिपछि बुद्धको धर्मचक्र गाथा र श्री

आर्यतारालाई एउटा अर्को स्तोत्र समावेश गरिएको छ ।

अन्तमा भक्तजनहरूको मनोरथ पूर्ण गरिदिने जगत्जननी श्री आर्यतारामा म मेरा स्वर्गीय माता चन्द्रदेवी वज्राचार्य र स्वर्गीय पिता पं. वै. आशाकाजी (गणेशराज) वज्राचार्यको युगल प्रेम जन्म-जन्मान्तरसम्म निर्बाध रूपले सुमधुर रहोस् भनी प्रार्थना गर्दछु ।

आशा छ, यस पुस्तकको प्रकाशनबाट महायान बौद्धधर्मको विकासमा साना भएपनि केही योगदान हुनजानेछ ।

२०५३, श्रावण १७ गते
बिहीबार

महीश्वरराज वज्राचार्य
ल. पु. नःटोल

महायान सूत्र

ॐ नमः रत्न त्रयाय

(१)

विहरति कनकाद्रौ शाक्यसिंहो मुनीन्द्रोः ।
अपरिमित सुरसंघैः सेव्यमानो जनौघैः ।।
कुवलय दलनेत्रोः लक्षणैः युक्त गात्रः ।
समभव हिततस्थः सर्वलोकैः हितस्थः ।।

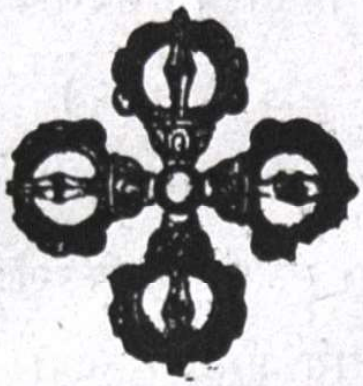
(२)

ये देवाः सन्तिमेरौ वरकनकमये मण्डले ये च यक्षाः ।
पाताले ये भुजंगा स्फणिमणि किरणैः ध्वस्त सर्वान्धकाराः ।।
कैलाशे स्त्रीविलासे प्रमुदित हृदया ये च विद्याधराद्याः ।
ते मोक्षं द्वारभूतं मुनिवरवचनं श्रोतुमायान्ति सर्वे ।।

(३)

आयान्ताः श्रोतुकामाः असुरसुर नराः सिद्ध गन्धर्व नागाः ।
यक्षाः कुम्भाण्डाः किन्नरेन्द्राः गरूड हयहरा शक्र ब्रह्मादि देवाः।।
पूजापंचोपचारैः त्रिभुवन नमितं मेदिनी दुर्लभं यत् ।
भक्त्याहं वाचयामि प्रणमित शिरसा तं महायान सूत्रम् ।।

श्री आर्यतारा स्तुति

(परित्राण पाठ)

श्री आर्यतारा स्तुति

(परित्राण पाठ)

ॐ नमः श्री आर्यतारायै

(१)

श्रीमत्पोतलके रम्ये नाना धातु विराजिते ।
नानाद्रुम लताकीर्णे नानापछिणी कूजिते ।।

(२)

नाना निर्झर झंकारे नानामृग समाकुले ।
नाना कुसुम जातीभिः समन्ता दधिवासिते ।।

(३)

नानाहृद्य फलोप्पेत षटपदोंगोत निस्वरैः ।
किन्नरै र्मधुरै र्गीतै र्मन्त वारण संकुलैः ।।

(४)

सिद्ध विद्याधर गणै र्गन्धर्वैश्च निनादिते ।
मुनिभि र्वीतरागैश्च सततं संनिसेविते ।।

(५)

बोधिसत्व गणैश्चान्यै र्दशभूमीश्वरै रपि ।
आर्यतारा दिभिर्देव्यै विद्याराज सहस्रकैः ।।

(६)

क्रोधराज गणैश्चान्यै हयग्रीवादि भिर्वृताः ।
सर्वसत्व हितोयुक्ता भगवान वलोकितः ।।

(७)

विजहार ततः श्रीमान् पद्मगर्भासने स्थितः ।
महता तपसा युक्तो मैत्र्याच्च कृपयान्वितः ।।

(८)

धर्मं विदेश तस्यांच महत्या देव पर्षदो ।
तथोप विष्टमा गंम्य बज्रपाणि महावलः ।।

(९)

परम कृपया युक्तः पप्र छत्य बलोकितः ।
तस्करोरग सिंहाग्नि गज व्याघ्राम्बु शंकटे ।।

(१०)

सीदन्त्यमी मुनेः सत्वा मग्ना संसार सागरे ।
बद्धा संसारकैः पाशैः रागद्वेष तमोभयैः ।।

(११)

मुच्यन्ते येन सत्वाश्च तन्मेब्रूहि महामुने ।
एवमुक्ते जगन्नाथ सः श्रीमानवलोकितः ।।

(१२)

उवाच मधुरावाणीं बज्रपाणि प्रबोधिनीं ।
शृणु गुह्यक राजेन्द्रोऽमिताभस्य च तायिनः ।।

(१३)

प्रणिधान वशोत्पन्ना ममाज्ञा लोकमातरः ।
महाकरूणयोपेता जगदुद्धरणोद्यताः ।।

(१४)

उदितादित्य संकाशा पूर्णेन्दु वदन प्रभा ।
भाषयन्ति इमां तारा सदेवासुर मानुषान् ।।

(१५)

कम्पयन्ति त्रयो लोकान त्राशयन् यक्ष राक्षसान् ।
नीलोत्पल करादेवी माभैर्माभै रितिब्रुवन ।।

(१६)

जगत्संरक्षनार्थाय ग्रहमुत्पादि तर्जनैः ।
कान्तारे शस्त्र संपाते नानाभय समाकुले ।।

(१७)

स्मरणादेव नामानि सत्वा रक्षाम्यहं सदा ।
तारयिष्याम्यहं सत्वा नानाभय महार्णवात् ।।

(१८)

तेन तारेति मां लोके गायन्ति मुनि पुंगवाः ।
कृताञ्जलि पुटोभूत्वा तत्र सादर सादृशाः ।।

(१९)

ज्वलन्तो ह्यन्तरिक्षस्था इदं वचन मब्रवीत् ।
नामाष्ट शतकं ब्रूही यत्पुरा कीर्तिता जिनै ।।

(२०)

दशभूमीश्वरैर्नाथैः बोधिसत्व महर्द्धिकैः ।
सर्व पाप हरं पुण्यं मागल्यं कीर्ति वर्द्धनम् ।।

(२१)

धन धान्यकर श्चैव आरोग्यं पुष्टि वर्द्धनम् ।
आयुरारोग्य जननं सर्वसत्व सुखा वहम् ।।

(२२)

लक्ष्मो श्री स्थापकं चैव सर्वसत्व विवर्द्धनम् ।
मैत्री मालंब्य सत्वानां तत्कीर्तय महामुने ।।

(२३)

एवमुक्तेऽथ भगवान् प्रहसन्न वलोकितः ।
व्यव लोक्य दिशः सर्वा मैत्र्यास्फरणया दृशा ।।

(२४)

दक्षिण करमुद्धृत्य पुण्य लक्षण मण्डितम् ।
तमुवाच महाप्राज्ञ साधुसाधु महातप ।
नामाश्रृणु महाभाग सर्वसत्वैक वत्सल ।।

(२५)

यानि संकीर्ति मनुजा सम्यक तेस्युर्धनेश्वराः ।
सर्वव्याधिविनिर्मुक्ताः सर्वैश्वर्य गुणान्विताः ।।

(२६)

अकाल मृत्यु निर्दग्धा च्युतायान्ति सुखावतिं ।
तान्य हंस प्रवक्षामि देवसंघाः श्रृणोऽथमे ।।

(२७)

अनुमोद भवे तद्वा भविष्यध्वं सुनिर्वृता ।

(अथ श्री आर्यतारा धारणी एवं मन्त्र)

(२८)

ॐ लोचने सुलोचने तारे तारोद्भवे सर्वसत्वा
नुकंपिनि,सर्वसत्वोत्तारिणी सहस्र भुजे सहस्र नेत्रे ।

(२९)

ॐ नमो भगवते अवलोकय अवलोकय मां सर्वसत्वा

नांच हुँ फट् स्वाहा । ॐ तारे तुत्तारे तुरे स्वाहा ।

(३०)

ॐ शुद्धे विशुद्धे सुगतात्मजे मैत्री हृदये निर्मले

श्यामे श्याम रुपिणि महाप्राज्ञे प्रवर विभूषिते ।

(ग्रथ श्री आर्यतारा नामाष्टोत्तर शतकं)

(३१)

अपराजिता महारौद्री विश्वरुपी महाबला

(३२)

ॐ कल्याणी महातेजा लोकधात्री महायशा ।

सरश्वती विशालाक्षी प्रज्ञाश्री बुद्धिवर्द्धनी ।।

(३३)

धृतिदा पुष्टिदा स्वाहा ॐ कारा कामरुपिणी ।

सर्वसत्व हितोयुक्ता संग्रामे तारणी जया ।।

(३४)

प्रज्ञापारमिता देवी आर्यतारा मनोरमा ।

दुन्दुभि शंखिनी पूर्णा विद्याराज्ञी प्रियंवदा ।।

(३५)

चन्द्रानन महागौरी अजिता पीत वाससा ।
महामाया महाश्वेता महाबल पराक्रमा ।।

(३६)

महारौद्री महाचण्डी दुष्ट सत्व निसूदनी ।
प्रशान्ता शान्तरूपाच विजया ज्वलन प्रभा ।।

(३७)

विद्युतमाली ध्वजो खड्गी चक्रीचाप द्युतायुधा ।
जम्भनी स्तम्भनी काली कालरात्री निशाचरी ।।

(३८)

रक्षणी मोहिनी शान्ता कान्तारी द्राविनी शुभा ।
ब्राह्मणी वेदमाता च गुह्या च गुह्य वासिनी ।।

(३९)

मांगल्या शांकरी शौम्या जातवेदा मनोजवा ।
कापालिनी महावेगा संध्या सत्याऽपराजिता ।

(४०)

सार्थवाह कृपा दृष्टि नष्टमार्ग प्रदर्शिनी ।।
वरदा शाशिनी शास्त्री स्त्रीरूपा मितविक्रमा ।।

(४१)

शवरीयोगिनी सिद्धाऽ चाण्डाली चामृता ध्रुवा ।
धन्या पुण्या महाभागा शुभगा प्रियदर्शना ।।

(४२)

कृतान्तत्राशनी भीमा उग्रा उग्र पराक्रमा ।
जगदेक हितायुक्ता शरण्या भक्त वत्सला ।।

(४३)

वागीश्वरी शिवा सूक्ष्मा नित्या सर्वत्र चानुगा ।
सर्वार्थ साधनी भद्रा गोस्त्री धात्री धनंददा ।।

(४४)

अभया गौतमी प्रोक्ताः श्रीमल्लोके श्वरात्मजाः ।
तारानाम गुणा नन्ता सर्वासा परिपूरिणी ।।

(अथ परित्राण पाठ–पुण्यफल)

(४५)

ॐ तारे कृपावलंविनि सर्वार्थ साधनी स्वाहा ।
नामाष्टोत्तर शतकं कीर्ति तं हित काम्यया ।।

(४६)

रहस्य मद्भुतं गुह्यं देवाना मपि दुर्लभम् ।
सौभाग्य भाग्य करणं सर्व किल्विष नाशनम् ।।
सर्वव्याधि प्रशमनं सर्वसत्त्व सुखा वहम् ।।

(४७)

त्रिकाले यः पठेत् धीमान् शुचिशील समाहितः।
अचिरे नैवकालेन राज्यैश्वर्य मवाप्नुयात् ।।

(४८)

दुःखोतस्य सुखीनित्यं दरिद्रो धनवान् भवेत् ।
जडो भवेत्महा प्राज्ञो मेधावो नात्र संशयः ।।

(४९)

वन्धनात् मुच्यते वद्धो व्यवहारे जयो भवेत् ।
शत्रुवो मित्रता यान्ति शृंगिणांश्चापि दंष्ट्रिणः ।।

(५०)

संग्राभे शंकटे दुर्गे नाना भय समाकुले ।
स्मरणा देव नामानि सर्व भय व्यपोहति ।।

(५१)

नाकाल मृत्युं भवति प्राप्नोति विपुलं यशः ।
मानुष्य सफलं जन्म तस्यै कस्य महात्मनः ।।

(५२)

यस्त्विदं प्रात रुत्थाय मानवः कीर्तियिष्यति ।
सदीर्घं काल मायुष्मान् श्रियाच लभते नरः ।।

(५३)

देवा नागस्तथा यक्षा गन्धवा कटपूटना ।
पिशाचा राक्षसो भूता मातरो रौद्र तेजसा ।।

(५४)

डाकिन्या स्ताडका प्रेता स्कन्दोन्मादा महाग्रहाः।
छाया पस्मारकाश्चैव येच काखोर्दकादयः ।।

(५५)

वेताडा चिच्चका प्रेख्या ये चान्य दुष्टचेतसा ।
छायामप्यनलं घ्नन्ति किं पुनः तस्य विग्रहः।।

(५६)

दुस्त सत्वा नवाबन्ते व्याधयो नाक्रमंति च ।
देवा सुरमपि संग्रामे ऽनु भवन्ति महर्द्धिकाः ।।

(५७)

सर्वैश्वर्य गुणैयु क्ताः पुत्र पौत्राश्च वर्द्धते ।
जातिस्मरो भवेद्धिमान् कुलोन प्रियदर्शनः ।।

(५८)

प्रीति मान्स महावाग्मी सर्वशास्त्र विशारदः ।
कल्याण मित्र संसेव्य बोधिचित्त विभूषितः ।
सदा विरहितो बुद्धैः यत्र यत्रो पपद्यते ।।

इति श्री आर्यतारा महादेवी भट्टारिकाया नामाष्टोत्तर शतकं बुद्ध भाषितं परि समाप्तम् ।

धर्मचक्र-गाथा

ये धर्मा हेतुप्रभावा हेतुस्तेषां तथागतः ।
ह्यवदत्तेषां च यो निरोध एवंवादी महाश्रवणः।।

नमस्तारे तुरेवीरे तुत्तारे भय नाशिनीं ।
तुरे सर्वार्थदे तारे स्वाहाकारे नमोस्तुते ।।

❁

—समाप्त—

श्री आर्यतारा स्तुति

(परित्राण पाठ)

को

नेपाल भाषामा भावार्थ

श्री आर्यतारा स्तुति

(परित्राण पाठ)

को

नेपाल भाषामा भावार्थ

(श्री आर्यतारायात नमस्कार)

(१)

छगू समये श्री ऐश्वर्यं जायाच्वंगु पोतल पर्वत
ंगु छगू उच्च पर्वतोय भूभाग दयाच्वन । उगु स्थान
वभिन्न प्रकारयागु धातु गथेकि लुँ, वह, सिजः, हीरा,
ोती, पन्ना, स्फटिक, भिम्पु आदि इत्यादि मणि
ाणिक्यं परिपूर्ण जुयाच्वन । थुकेया नापनापं नाना
ाकारया मनमोहक लता लहरां जायाच्वंगु व पर्वतय्
ाःथःगु सुमधुर आवजं वातावरणयात मन्त्रमुग्ध याना-
ःवंपि झंग पछीत नं आपालं हे दयाच्वन ।

सितार, गितार, वीणा, तानपूरा आदि बाजं थाय्बले गथे कर्णप्रिय मधुर ध्वनि तरङ्गित जुइगु खः अथेहे उगु पोतल पर्वतय् थाय्थासे पहाडं ववव्वाना च्वंगु निर्मल स्फटिक समानगु लःया झरनां उत्पन्न जुया च्वंगु आनन्ददायक ध्वनि सम्पूर्ण वातावरण गुञ्जायमान जुयाच्वन । थ्व रमणीय वातावरणं यानाप्रति चञ्चल एवं भावविभोर जुया निर्भय पूर्वक मृगत बने याचाहुला च्वन ।

अथेहे थन हानं नानाप्रकारया बाबाँला:गु सुगन्धित पुष्प गथेकि पलेस्वाँ, उफोसाँ, गुलाफस्वाँ, पारिजात स्वाँ, चम्पक स्वाँ, कुसुम स्वाँ, गोदावरी स्वाँ, लालीगुराँस आदि इत्यादि नस्वाव:गु स्वाँ ह्वया च्वंगुलि थ्व पर्वत छगलं हे मगमगं वासनया च्वन ।

थजागु व रमणीय, मनमोहक एवम् सुगन्धित पोतल पर्वतय् श्री समन्तभद्र तथागतं अधिवास यानातःगु जुयाच्वन ।

(३)

थथिजा:गु थ्व पर्वतय् रसं युक्तजुया स्वादिष्ठ ज्वोकथं पाकेजुया च्वंगु फलफूल गथेकि फेंसि, कटहर, मेवा, केरा, अनार, गुलाफजामुन, सुन्तला, पासो, अमासो, आदि नं यक्को हे दयाच्वन । थजा:गु फल-स्वाँया रस त्वनेदया मम्बःत हर्षोल्लासं म्ये हालेथें गुनगुन यानां उखें थुखें चा:हिला च्वन । अथेहे किन्न-रगणपिन्सं मधुर शब्दं राग कया म्ये हाला वातावरण-यात आल्हादित याना च्वन । थुगु वातावरणय् मत्ता हापिं किसितनं उन्मुक्त जुया बने उखेथुखे चा:हुला च्वन ।

(४)

एवंप्रकारं थुगु पोतल पर्वतय् अष्टसिद्धि दुपिं सिद्धगणपिं, विद्याधरगणपिं तथा गन्धर्वगणपिं मुना भावविभोर जुया म्ये हालाच्वन । थथेनतुं तपस्या यानाच्वंपिं तथा तपस्याँ पूर्ण ज्वो धुंकूपिं मुनीश्वरपिं नं मुना बारम्बार जगतमाता श्री आर्यतारायात कया बसपोलयागु भक्तिभाव यानाच्वन ।

(५)

हानं बज्रपाणि, बज्रचन्द्र, बज्रविनायक, मैत्री आदि दश भुवने बासयाना च्वँपि सम्पूर्ण बोधिसत्व-गण तथा विद्याराज धंपि द्वलंद्व जगतमाता श्री आर्य-तारायात लुमंका थुगु पर्वते विज्याना च्वन ।

(६)

एवंप्रकारं सकल सत्वयात हित सुख ज्वोगु खँ न्यनेधका वयाच्वंपि क्रोधराजगण तथा हयग्रीवादि फुक्कसिनं श्री भगवान बुद्धयात लुमंका पूजा अर्चना याना च्वन ।

(७)

उगु अवस्थाय् श्री भगवान बुद्ध उगु पोतल पर्वतया मध्यभागे च्वंगु पद्मगर्भे बिज्याना पद्मासने च्वना सकलयात मैत्रीभावं स्वया बिज्यात ।

(८)

तत्पश्चात् श्री भगवान बुद्ध सद्धर्म-ज्ञान कनेत अन छचाखयं उपस्थित जुयाच्वंपि सकल बुद्धिमान ज्ञानी-जनपिन्त स्वयालि ऋद्धिबलं संयुक्त जुयाच्वंह्म बज्र-

पाणि बोधिसत्व पाखे दृष्टि तया बिज्यात ।

(९)

थुगुप्रकारं श्री भगवान बुद्धं असीम कृपादृष्टि तया सकलया खत्रा स्वया बिज्याय् धुसेंलि बोधिसत्व-पिन्त सम्बोधन याना सुमधुर शब्दं आज्ञाजुया बि-ज्यात–"हे बोधिसत्वगणपिं, थ्व संसारे ततःधंगु च्यागु महाभय दु । व अष्टमहाभय ख,– १) हिंस्रक जीव जन्तुतय्गु भय, २) खुँ डाकातय्गु भय, ३) अग्नि-भय, ४) वायुभय, ५) जलभय, ६) शत्रुभय, ७) मलखं कैगु भय, ८) भूकम्पया भय । थ्व च्यागु भयं आक्रान्त जुया सम्पूर्ण प्राणीपिन्सं दुःखसिया च्वन ।"

(१०)

हानं गथ्ये फोहर दुर्गन्धगु थ्यातनाले त्वँ वाया-वायां दाया च्वनीगु खः अथेहे राग द्वेश मोह माया-रूपि तृष्णां बिलिबिलि जायाच्वंगु थ्व संसारें सम्पूर्ण प्राणीपिं दुवेजुया गुबलें हे पार मज्वीगु सांसारिक बन्धने तक्यना दुःख–कष्ट भोगयाना च्वन ।

(११)

श्री भगवान बुद्धं आज्ञाजुया बिज्यागु थ्व खँ न्यना अनन्तचंपि सकसिनं वसपोलयात ल्हाजोज्वलपा बिन्तियाना प्रार्थना यात,– "हे महामुनि, दुःखया अथाह सागरे दुबेजुया कष्टनया च्वंपि सकल प्राणी यात करूणादृष्टि तया थ्व दुःखकष्टं याकनं मुक्त ज्वो फंगु उपाय कना बिज्याहुँ"

(१२)

पुनर्वार श्री भगवान बुद्धं बज्रपाणि बोधिसत्व-यात सम्बोधन याना मधुर वचनं आज्ञाजुया बिज्यात "हे गुह्यकराजेन्द्र, न्हापा छन्त बोध यायेत श्री अमिताभ तथागतं कना बिज्यागु, याकनंहै दुःखं मुक्तज्वोगु खँ जि थन कनेत्यना, ध्यानतया न्यं"।

(१३)

"हे बज्रपाणि, सम्पूर्ण प्राणीपिन्त रक्षा यायेया कारणय् जगतजननी श्री आर्यतारायात जिं थन आवाहन यानाच्वना"।

बसपोल श्री भगवान बुद्धया प्रणिधानकथं सम्पूर्ण प्राणीया उपरे महाकरूणा तया श्री आर्यतारा आकाशे प्रकट जुया बिज्यात ।

(१४)

सूर्यया प्रकाश थें जाज्वल्यमान, पूर्णचन्द्रया किरण थें शीतल रश्मि धारणयाना सम्पूर्ण देव, दैत्य, मनुष्यपिन्त दर्शन बीगु कारणे स्वर्ग, मर्त्य, पाताल थ्यंक बसपोल श्री आर्यतारा देदीप्यमान जुया बिज्यात ।

(१५)

थ्व दीप्तियान प्रकाशंयाना स्वर्ग, मर्त्य पाताल स्वंगु लोकनं कम्पन जुया सम्पूर्ण देव, दैत्य, मनुष्यपिं अद्भूत आश्चर्य एवं भयं थर्कमान जुइक ग्याकल । थथे सम्पूर्ण देव, दैत्य, मनुष्यपि भयभीत जूगु खना उफोस्वां ज्वना प्रकट जुया बिज्याह्म जगतमाता श्री आर्यतारा देवीं करूणाभावं सकलयात स्वया–"ग्याव-मते ग्याय्मते जि खना ग्याय्मते" धका मधुर शब्दं आज्ञा जुया बिज्यात ।

(१६)

तत्पश्चात जगतमाता श्री आर्यतारां जगत् उद्धार यायया कारणे सकल सत्वापिन्त बन जङ्गलं उत्पन्न ज्वीगु भय, शस्त्र अस्त्र ज्वना वैपिं दुष्टतपाखें उत्पन्न ज्वीगु भय आदि नाना प्रकारया फुक्क भयं मुक्तयाना बिइत जि उत्पत्ति जुया च्वनागु खः धका मधुर वाणीं आज्ञा दयका बिज्यात ।

(१७)

पुनर्वार गुह्य देव दैत्य मनुष्यादि गणपिन्सं जिगु नाम नित्य स्मरण याई उम्हसित जिं सदानं सांसारिक भयं मुक्त यानाबी धका वसपोल जगतमाता श्री आर्यतारां आज्ञाजुया बिज्यात ।

(१८)

अथेया कारणे ततःधंपिं मुनीश्वर, महर्षि, बोधिसत्व, देवदेवी, अप्सरा, गन्धर्व, किन्नर, विद्याधर लगायत सम्पूर्ण बौद्ध विद्वान आचार्य भिक्षुगणपिं सकसिनं "हे माता आर्यतारा, जितःजक मखु थ्व लोके च्वंपिं सम्पूर्ण प्राणीपिन्त नं दुःखरूपि थ्व संसारं

याकनं तरेयाना बिज्याहुँ" धका ल्हा जोज्वलपा विन्ती-
याना छगूहे स्वरं वसपोलयागु स्तोत्र पाठ यानाच्वन ।

(१९)

तद्उप्रान्त श्री भगवान बुध्दं दशदिग् थ्यंक जाज्वल्य-
मान तेज प्रकाशयाना ह्लापा जुयावंपि तथागतपिन्सं
कना थकगु वसपोल श्री आर्यतारायां सछि व च्यागु
नां न्ह्यथना बिज्यात ।

(२०)

श्री भगवान बुध्दं आज्ञा दयका विज्यात– गुह्य-
सिनं जगतमाता आर्यतारायां नित्य स्मरण याइ उह्म-
यात दशभूमि च्वंपि ततःधंपि फुक्क बोधिसत्वपिन्सं
सम्पूर्ण पापं मुक्तयाना कीर्ति बढेयाना बी ।

(२१)

धनधान्यं पूर्ण जुइ, रोगं मथ्यूह्म जुइ, शरीर
हृष्टपुष्ट जुया बाँलाम्ह जुइ । निर्मल शरीरे तेज दुह्म
जुया चिरकाल तक नं सुख आनन्द भोग याइह्म जुइ ।
ऐश्वर्य बढेजुया सकसितः नं चित्त बुझेजुइक नके त्वंके

फुह्म जुइ । मान प्रतिस्था बढेजुया फुक्कसिनं सम्मान याका च्वनोह्म जुइ ।

(२२)

लक्ष्मो स्थिरं च्वनो । लोकगण फुक्क थःगु अधीने तय् फुह्म जुइ । लोकं मानेयाका च्वनोह्म जुइ । ब्राह्मण, क्षत्री, वैश्य, शूद्र फुक्कसिनं सदानं मैत्री भावं स्वेह्म जुइ । थथे आज्ञाजुया श्री भगवान बुद्ध मुसुहँ ह्मिला विज्यात ।

(२३)

थनंलि श्री भगवान बुद्ध प्रफुल्लित जुया बाँलाक ह्मिला क्यन । अनंलि सर्वत्र दिशाय् च्वंपि मध्ये सुनां सुनां आर्यतारायां नामकया च्वन धका मैत्री भावं विचायाना स्वया विज्यात ।

(२४)

अनंलि श्री भगवान बुध्दं जःगु ल्हा च्वे थछोया आपालं ज्ञान धर्मया खं सीका च्वंह्म, आपालं तप याये धुंकुह्म, आपालं भाग्यमानीह्म, सकल सत्त्वपिन्त उथ्यें खने फुह्म, शिष्यमध्ये नायः जुयाच्वंम्ह बज्रपाणि बो-

धिसत्वयात स्वया श्री आर्यतारायागुलि नं नां दु व फुक्क म्हसीका नित्य स्मरण याना च्वं धका आज्ञाजुया विज्यात ।

(२५)

पुनर्वार श्री भगवानं आज्ञाजुया विज्यात– आर्यतारायागुगुरूपं नाम दया च्वन उगुरूपं नाम स्मरण यानागुया प्रभावं आपालं सुख ऐश्वर्य प्राप्त जुइ । अथेया कारणे प्रशस्त धन सम्पत्ति दयकेत, रोगं मथोकेत, ऐश्वर्य प्राप्तयाना भाग्यमानो जुइत, धनयात ल्वेक ज्ञान बुद्धि दयकेत श्री आर्यतारायात नित्य स्मरण याना च्वं ।

(२६)

एवंक्रमं अकाल मृत्युभय मदयकेत, मोक्षपद लाना सुखावती भुवन नामाकरण जुया च्वंगु बुद्ध भुवने वास या वनेत श्री आर्यतारायावर्णन कनेत्यना, एकचित्त याना न्यं ।

(२७)

भविष्ये मोक्षपद लायुत शुद्ध मनयाना न्हिथं

जगतमाता आर्यतारायाा नाम काय् फय्की, मेमेपिन्त नं स्यने कने याय् फय्की ।

(अथ श्री आर्यतारा धारणी तथा मन्त्र)

(२८)

ॐकार स्वरूप जुया च्वंम्ह, दिव्य चक्षु धारण याना च्वंम्ह, प्रज्ञाचक्षुं स्वर्ग मर्त्य पाताल स्वंगु लोकेनं स्वैह्म, दुःख फुकाबोम्ह, सकल सत्वयात दुःखभयं मुक्त याय्त सहानुभूति पूर्वक कृपादृष्टि तइम्ह, सकल प्राणीपिन्त सांसारिक दुःख बन्धनं तरे याइम्ह, भिंगु ज्या याय्या लागि द्वः छिका ल्हा धारण याना च्वंम्ह, अथेहे प्रज्ञारूपि द्वःछिग मिखा दुम्ह ।

(२९)

ॐकार स्वरूप जुया च्वंम्ह हे आदिशक्ति महामाया, छलपोलं जितःजक मखु, सकल प्राणीपिन्त नं रक्षा याय्त सुदृष्टि तया विज्याहुँ । प्रज्ञा स्वरूप जुया विज्याम्ह छलपोलयात नमस्कार ।

ॐकार मन्त्र स्वरूप जुया सकल सत्वयात दुःखं

तरेयाना विज्याइम्ह, अहिंसा कुशल मूलकर्म याइपिं भक्तजनपिन्त दर्शन बिया मोक्षपद लाकाबीम्ह, प्रज्ञा-स्वरूप जुया बिज्याम्ह हे स्वाहाकार, छलपोलयात जिगु भक्तिया पुष्पाञ्जली अर्पण याना च्वना, स्वीकार याना बिज्याहुँ ।

(३०)

ॐकार स्वरूप जुया अतिनं शुद्ध निर्मल जुया बिज्याम्ह, मभिगु धंगु छुंहे मदुम्ह, श्री भगवान बुद्ध-या शासने च्वनाच्वंपिं बोधिसत्व लगायत सकलया माँ जुया बिज्याम्ह, सकल प्राणीपिन्त दुःखं तरे यायत निर्मलगु करूणाया सागर जुया वांगु रूप धारण याना वांगुहे वस्त्रं पुना प्रज्ञाज्ञान धारण याना बिज्याम्ह छलपोलयात जिगु नमस्कार ।

श्री आर्यतारायाछि व च्यागु नाम

(३१)

१) अपराजिता – सम्पूर्ण प्राणीपिन्त रक्षा यायेया कारणे सकलया माँ स्वरूप म्ह सर्वशक्तिमान योगिनीया रूप धारणा याना च्वंम्ह ।

२) महारौद्रि – मारगणपि ख्याय्त भयङ्करगु रूप धारण याइम्ह ।

३) विश्वरुपी – सम्पूर्ण विश्वे व्यापक जुया च्वंम्ह

४) महाबला – अति शक्तिशाली जुया च्वम्ह ।

५) ॐ कल्याणी– कल्याणया अथाह सागर जुया च्वंम्ह ।

६) महांतेजा – जोज्वल्यमान तेजं युक्तम्ह ।

७) लोकधात्री – लोकया माँ स्वरूप म्ह ।

८) महायशा – अथाह सुकीर्ति दुह्म ।

९) सरस्वती – विद्या व वाणीया अधिष्ठात्री देवी जुया च्वंह्म ।

१०) विशालाक्षी– दृष्य अदृष्य फुक्क पदार्थ अवलोकन याय् फुह्म ।

११) प्रज्ञा श्री – ज्ञानया अथाह भण्डार जुया च्वंह्म

१२) बुद्धि वर्द्धिनी–बुद्धिया खानी जुया च्वंह्म ।

(३३)

१३) धृतिदा – प्रज्ञाज्ञान धारण याना च्वंम्ह ।

१४) पृष्टिदा – हृष्टपुष्ट जुया स्वँ स्वँ स्वे मगाक बाँलाना च्वंम्ह ।

१५) स्वाहा – स्वाहाकार जुया च्वंम्ह ।

१६) ॐकारा – बुद्धयागु शुन्यता ज्ञानं परिपूर्णम्ह ।

१७) कामरूपिणी– इच्छा अनुसार रूप हिले फुम्ह ।

१८) सर्वसत्व हितोयुक्ता– सकल सत्वपिन्त उपकार याइम्ह ।

१९) संग्रामे तारणी जया– युद्ध विजय याना बोम्ह ।

(३४)

२०) प्रज्ञापारमिता– प्रज्ञाज्ञानं परिपूर्ण म्ह ।

२१) देवी – नारोरूप धारण याना च्वंम्ह ।

२२) आर्यतारा– शुभकर्म याइपिन्त सम्पूर्ण दुःखं तरे याइम्ह ।

२३) मनोरमा – अति आकर्षक व्यक्तित्वं युक्तम्ह ।

२४) दुँदुभि – नगरा थाय्बले पिहांवैगु शब्द थें प्यखें धन्के ज्वीगुकथं मधुर शब्दं उच्चारण याइम्ह ।

२५) शंखिनी – सम्पूर्ण गुण व शील युक्तम्ह ।

२६) पूर्णा – सम्पूर्ण लक्षणं पूर्णम्ह ।

२७) विद्याराज्ञी–सम्पूर्ण विद्याया मालिक जुया च्वंम्ह

२८) प्रियंवदा– मनमोहक ज्वो कथं मधुर शब्दं खँ ल्हाइम्ह ।

(३५)

२९) चन्द्रानना– पूर्णचन्द्र समान अति शीतल एव आनन्दगु रूप धारण याना च्वंम्ह ।

३०) महागौरी– छुहे दाग मदुगु यच्चुसे च्वंगु रूप दुम्ह ।

३१) अजिता – सम्पूर्ण भय संहार याइम्ह ।

३२) पीतवाससा–म्हासुगु वस्त्र नं धारण याइम्ह ।

३३) महामाया– जगतया अधिष्ठात्रीदेवी जुया च्वंम्ह

३४) महाश्वेता– च्वापुथें त्वैसे च्वंगु रूप नं धारण याइम्ह ।

३५) महावला पराक्रमा–मारगण संहार याय्त महान शक्तिशाली एवं पराक्रमी जुया च्वंम्ह ।

३६) महारौद्रो– दुष्टगण खयाय्त प्रचण्ड रूप धारण
याना क्यनोम्ह ।

३७) महाचण्डो– पापीत निर्मूल याय्त उग्ररूप धारण
याना क्यनोम्ह ।

३८) दुष्टतत्व निसूदनि– दुर्जनपिन्त त्राहिमाम् जुइ
कथं भयङ्कर रूप प्रदर्शन
याना क्यनोम्ह ।

३९) प्रशान्ता – सज्जनपिन्त अति शोतल एवं मन-
मोहक रूप क्यनोम्ह ।

४०) शान्तरूपा– फुक्क प्रकारयागु राग, द्वेष, मोह,
लोभ आदि मनोविकार मदय्का
अति शिष्ट एवं शौम्य प्रकृति जुया
च्वंम्ह ।

४१) विजया – मारगणपिन्त त्याका च्वंम्ह ।

४२) ज्वलन प्रभा– छोया च्वंगु मिथें तेज प्रकाश
जुयाच्वंगु शरोर धारण याना
क्यनोम्ह ।

४३) विद्युतमालो- पल्पसा त्वःपुथें मिखाहे तिरमिर जुइक दोप्तिमान तेज प्रकाश याना क्यनोम्ह ।

४४) ध्वजो - दुष्टगण पिन्त ध्वंस याइम्ह ।

४५) खड्गी - ज्ञानया खड्ग ज्वना च्वंम्ह ।

४६) चक्री - प्रज्ञाज्ञानया चक्र धारण याना च्वंम्ह

४७) चापद्युता- जलमेघ व विद्युत्मेघं नं प्रकट जुया क्यनोम्ह ।

४८) युधा - दुष्टजननाप संग्रामयाना त्याकीह्म ।

४९) जम्भनो - मारगणपिन्त ख्याय्त इमित नुना-छ्वेथें च्वंक म्हुतु वांखाया क्यनोम्ह ।

५०) स्तम्भनो- दुष्टजनपिन्त ख्याय्त पर्वत समान निश्चल एवं विशाल रूप धारण याना क्यनोम्ह ।

५१) काली - दैत्यगणपि ख्याय्त अति रौद्ररूप धारण याना क्यनोम्ह ।

५२) कालरात्री– सम्पूर्ण मारगणपिन्त त्राहिमाम् त्राहिमाम् ज्वोक खयायत सारा विश्व हे निष्पष्ट अन्धकारे दुवे ज्वो कथं भयानक अन्धकार प्रकट याना क्यनोम्ह ।

५३) निशाचरो– भूतप्रेत गणपिन्त उद्धार यायत चन्द्रमा समान मध्यराते भ्रमण याइम्ह ।

(३८)

५४) रक्षणी – सकल सत्वपिन्त रक्षा याइम्ह ।

५५) मोहिनी– स्व स्वं स्वेमगागु रूप धारण याना च्वंम्ह ।

५६) शान्ता – अति शान्त स्वभावम्ह ।

५७) कान्तारी– अन्धकार निर्मूल यायत पञ्चरश्मि पिकाइम्ह ।

५८) द्राविनि – महान शक्तिशाली एवं पराक्रमी जुया च्वंम्ह ।

५९) शुभा – मधुर मुस्कान तया खंल्हाइम्ह ।

६०) ब्राम्हणी– ब्रम्हज्ञानया यथार्थ रूप म्हसोका जगतजननो जुया च्वंम्ह ।

६१) वेदमाता– वेदज्ञानया नं माँ जुया च्वंम्ह

६२) गुह्या – गुह्यचर्यायां नं मां जुया च्वंम्ह ।

६३) गुह्य वासिनी– गुह्ययाने च्वना विज्यांम्ह ।

६४) मांगल्या – भक्तजनपिन्त शुभ मंगल याइम्ह ।

६५) शांकरी – सुख सम्बृद्धि बोम्ह ।

६६) शौम्या – स्वभाव शुद्धजुया क्वयना च्वंम्ह ।

६७) जातवेदा– सम्पूर्ण विद्यां युक्तम्ह ।

६८) मनोजवा – भक्तजनया मनोरथ पूर्ण याइम्ह ।

६९) कापालिनी–अकाल मृत्युं मुक्त याइम्ह ।

७०) महावेगा – मभिगु लँय् वना च्वंपिन्त याकनं भिगु लँय् पलाछिका बोम्ह ।

७१) सन्ध्या – सन्ध्याकालिन् प्रभाया रूप धारण याना प्रकट जुया क्वयनोम्ह ।

७२) सत्याऽपराजिता–सम्पूर्ण सद्गुणं युक्त जुया जगत जननी योगिनीया रूप धारण याना च्वंह्म ।

(४०)

७३) सार्थवाह कृपादृष्टि–व्यापार यायेया लागि पर-
देश वना दुःख सिया च्वं-
पिन्त कृपा दृष्टितया रक्षा
याइम्ह ।

७४) नष्टमार्ग प्रदर्शिनी–लँ ह्वना च्वंपिन्त लँ क्यना
बीम्ह ।

७५) वरदा – सम्पूर्ण भयं मुक्त जुइगु अभय वर-
दान बोम्ह ।

७६) शाशिनी – भिगु लँय् पलाछिका बीम्ह ।

७७) शास्त्री – सम्पूर्ण शास्त्रं पारंगतम्ह ।

७८) स्त्री रूपा– नारी स्वरूप जुया च्वंम्ह ।

७९) मित विक्रमा– अत्यन्त पराक्रमी जुया च्वंम्ह ।

(४१)

८०) शवरी – अदृष्यरूपं न्हाय्पने ज्ञानगुणया खँ
न्यंक वंम्ह ।

८१) योगिनी – गुह्यायाने योगिनी रूप जुया च्वंम्ह

८२) सिद्धा – सम्पूर्ण बुद्धयान (श्रावक यान, प्रत्येक
यान, महायान, वज्रयान आदि)
या सिद्धा जुया च्वंम्ह ।

८३) अचाण्डाली– चण्डाल च्वं अलगम्ह ।

८४) अमृता – अमृत स्वरूप जुया च्वंम्ह ।

८५) ध्रुवा – असफल जुयाच्वंगु ज्या याकनं सफल याना बीम्ह ।

८६) धन्या – देव, दैत्य, मनुष्यपिन्सं प्रशंसा याका च्वंम्ह ।

८७) पुण्या – पुण्यया शरोर जुया च्वंम्ह ।

८८) महाभागा– सुखंस्वर्यं सम्पन्नम्ह ।

८९) शुभगा – न्ह्याबलें शुभकार्य जक याका च्वनीम्ह ।

९०) प्रियदर्शना– सकलयात आनन्दज्वीगु रूप दर्शन बीम्ह ।

(४२)

९१) कृतान्तत्राशनो– मृत्युदेवता यमराजयात समेत त्राहिमाम् जुइक ल्याइम्ह ।

९२) भीमा – बोक्सो जुया दुःख बीपिं दुष्टतयत भयङ्कर रूपं त्रास बीम्ह ।

९३) उग्रा – दीप्तिमान अग्नीरश्मि पिकया दुष्टतयत ल्याइम्ह ।

९४) उग्रपराक्रमा–प्रचण्ड पराक्रम दुम्ह ।

९५) जगत एक हिता युक्ता– सम्पूर्ण जगतया अतुल-
नीय हितकारो जुया
च्वंम्ह ।

९६) शरण्या – शरण वःपिन्त मरण याइमखुम्ह ।

९७) भक्तवत्सला– भक्तजनपिन्त उपकार याइम्ह ।

(४३)

९८) वागीश्वरी– वाणिया अधिष्ठात्री देवी जुया
च्वंम्ह ।

९९) शिवा – सदानं कल्याणकारी जुया च्वनीम्ह ।

१००) सूक्ष्मा – थथ्ये अथ्ये धका सुनानं थाः गाः
काय् मफुम्ह ।

१०१) नित्या – सकभनं सदां दया च्वनीम्ह ।

१०२) सर्वत्रचागुणा–जल, थल, नभ सकभनं विचरण
याना प्राणीपिन्त रक्षा याइम्ह ।

१०३) सर्वार्थ साधनी–धर्म, अर्थ, काम, मोक्ष साधना
याना क्यनीम्ह ।

१०४) भद्रा – सदानं शुभ मङ्गल एवं कल्याण
याना बीम्ह ।

१०५) गोत्त्रो – थथ्ये अथ्ये धका सुनानं थाः गाः काय् मफुम्ह ।

१०६) धात्री – भक्तजनतय् माँ समान जुया च्वंम्ह

१०७) धनंददा– धन सम्पत्ति वरदान बोम्ह ।

(४४)

१०८) अभया गौतमी– जगतया माता समान जुया सम्पूर्ण भय हरण याना बोम्ह

थुगु प्रकारं श्रीमान लोकेश्वर तथा बोधिसत्व-पिन्सं श्री आर्यतारायाप्रशंसा याना च्वन ।

श्री आर्यतारायानाम कयागुया फल अनन्त जूगु-लि थुकिया पुण्यफल थुलि दु, उलि दु धका व्याख्या याय्हे थाकु । अथेया कारणं सम्पूर्ण बुद्धबोधिसत्व लोकेश्वर आदि पिन्सं श्री आर्यतारायात संक्षिप्त रूपं सर्वासा परिपूरिनी अर्थात् सम्पूर्ण मनोकामना पूर्ण यानाबोम्ह धका अभिव्यक्त याना च्वन ।

(परित्राण पाठया पुण्यफल)

(४५)

सकल सत्वपिन्त उद्धार याय्या कारणे ॐकार रूपं कृपाया छत्रछाया जुया सम्पूर्ण धर्मया ज्ञाता जुया

विज्याम्ह श्री आर्यतारायाः च सछि व च्यागु नाम शुद्धमनं एकचित्त याना गुम्ह व्यक्ति पाठ पूजा याइ वयात अनन्त फल प्राप्त जुइ ।

(४६)

श्री भगवान बुद्धयागु अद्भूत रहस्यमय जुया च्वंगु, गुह्ययान थ्यंक नं मामाथाय् मामाःगु रूप कया विज्याइम्ह देवतादिपिन्सं समेत दर्शन याय्त दुर्लभ जुया च्वंह्म श्री आर्यतारां फुक्क प्राणीपिन्त सुख सम्वृद्धि प्राप्तयाय् फेगु भाग्य दय्का बिइ, सम्पूर्ण पापं मुक्त याना बिइ, रोग फुक्क शमन याना शुखैस्वर्य प्राप्त याना बिइ ।

(४७)

गुह्म बुद्धिमानं शुचि शोले च्वना सथे, ह्मिने, बहनो स्वंगुकालेनं एकचित्तं थुगु परित्राण पाठ बोनो, वोंकी उम्ह व्यक्ति अनन्त कालतक राज्यैश्वर्य भोग याइम्ह जुइ ।

शुचि व शोलया अर्थः-

स्नानआदि नित्यकर्म शरीर शुद्धयाना, शुद्धगु वस्त्रं पुना, धुम्रपान, मद्यपान, मांसाहार याय्गु त्वःता पञ्चामृत (दुरू, धौ, घ्य, कस्ति, साख) तथा फल-फूल, मन्हि, खीर, साधारण जा, वयें, तरकारी आदि शाकाहार भोजन याय्गुयात शुचि धाइ। थुकें भिन्न मेगु वस्त्र व आहारयात अशुचि धाइ।

हानं पञ्चशील, अष्टशील, दशशील म्हसोका तद्अनुरूप फयांफतले स्वभाव शुद्धयाना थःतनं भिनोगु कतःयातनं भिनोगु व्यवहारे च्वना ज्या यायेगुयात शील धाइ। थुकें भिन्नगु मेगु स्वभावयात कुशील धाइ।

न्ह्याग्गुहे पूजा पाठ याय्बलेनं च्वे कनागु अशुचि व कुशोल त्वःता ज्या याःसा जक पुण्यलाइ अन्यथा पूजा याःम्ह व याकूम्ह निम्हसितःनं छुंहे फल प्राप्त जुइ मखु धका श्री भगवान बुद्धं थाय्थासे कना विज्यागुदु।

(४८)

थुगु स्तोत्र बोंकुगु वा बोनागुया पुण्यं दुःखीपिं सुखी जुइ, पाक ग्वाज्य लाटा, लाटीपिं चलाख जुइ, खँ सयावइ, मूर्खपिं बुद्धिमान जुया वइ ।

(४९)

बन्धने तया कुना तःपिं बन्धनं मुक्त ज्वो, व्यवहारे च्वंपिनो जय जुयावइ, शत्रुत मित्र जुया वइ, हिंस्रक जोवजन्तु तयगु भयं मुक्त जुयावनो ।

(५०)

युद्ध जुइगु, थवंथवे ल्वापु जुइगु, परदेश वने मालीगु, वने जंगले लं तंका च्वने मालीगु आदि नाना प्रकारया भय कष्ट वइबले श्री आर्यतारायात स्मरण यात धाःसा थ्व फुक्क दुःख हरण जुयावनो ।

(५१)

श्री आर्यताराया प्रभावं अकाल मृत्युभयं मुक्त जुइ । अपार यश कीर्ति प्राप्त जुइ । मनुष्य जन्म सफल जुया साधु सज्जन धायका च्वने दं ।

(५२)

गुम्ह व्यक्ति सुथे दनेव सुचि शौले च्वना सुगन्धित धूप दीप च्याका एकचित्तं थुगु आर्यतारायां परित्राण पाठ याइ उम्हव्यक्ति सकसियां प्रिय जुइका सुख ऐश्वर्य भोगयाना ताः कालतक म्वाना च्वने दै ।

(५३)

थुगु परित्राण पाठ यानागुया प्रभावं जगतजननी आर्यतारायागु प्रज्वलित तेजंखया देव, दैत्य, नाग, यक्ष, गन्धर्व, किचकन्नी, पिशाच, भूत, प्रेत, बोक्सो आदि सम्पूर्णयागु दोष भष्म जुयावनी ।

(५४)

एवंप्रकार थुगु आर्यतारायां पाठ याइम्ह, याकीह्म तथा पाठ याकीगु छें बोक्सो, पिशालखूस च्वंपि, छेंया जवे खवे च्वंपि स्ताडक धयापि, खने मदेक च्वना दाया हैपि, नाना शब्द पिकया ख्याइपि, केका हैपि, भूत, प्रेत, अगति, सोक, वायु, ख्या, ब्वं, क्षत्रपाल, जलग्रह, स्थलग्रह, नभग्रह आदि इत्यादिया दोषं पुना

हंगु अथेहे आकाश दोष, दैत्यदोष, हिति, तुं, बोङ्गा, पुखु, नदी, खुसि, पीठ, श्मशान आदि पाखें वंगु छाया दोषं नं थी फै मखु । अथे हे हानं जादु, टुना लगायत थ्व संसारे मारण, मोहन, उच्चाटन, वशीकरण आदि गुलि नं दु व सम्पूर्ण छुं हे लगे जुइ मखु ।

(५५)

पुनः वेताल, चिच्चक (अगति लाःपि), ग्रहगण-पिनिगु दृष्टि नं थी फै मखु, किचलं दाये फैनं मखु । शत्रु तयगु पाखें छुं विग्रह नं ज्वी फै मखु ।

(५६)

दुष्टतेसं मखु मखुगु ज्या याना स्यंके त्यंसानं लगे ज्वी मखु । नाना प्रकारया रोगं कया वा दीर्घ रोगो जुया सास्तीनया च्वने मालीनं मखु । देव, दैत्य मनुष्य तयगु कुदृष्टिनं लगे जुइ फै मखु । थुजापिं नाप संग्रामहे जूसानं थुमिसं क्वत्यले फइ मखु । थमं यानागु भिगु ज्या फुक्क शिद्ध जुया वनी ।

(५७)

पुनर्वार सम्पूर्ण ऐश्वर्य गुणं युक्तजुया काय्,

म्ह्याय्, छय्पिं नं बढेजुया च्वनो । थःगु कुलय् नं समाजय् नं सकसियां यय्का बुद्धिमान धाय्का च्वनोम्ह जुइ ।

(५८)

थुगुप्रकारं जगतजननी आर्यतारायागु श्व परित्राण पाठ यानागु वा याकागुया प्रभावं सदानं भाग्यमानी जुइ । कर्णप्रिय वचनं खँ ल्हाइम्ह जुया सिद्धिदुम्ह जुइ । फुक्क शास्त्रे नं निपुनम्ह विद्वान जुइ । कल्याणमित्रपिन्सं चाहुइका च्वनीम्ह जुइ । बोधिचित्त उत्पन्न जुया गन गन जन्म काः वन अन अन बुद्ध, बोधिसत्व व आर्यतारायां सुदृष्टि खया च्वनो । अन्ते सुखावति भुवन नाम जुयाच्वंगु बुद्धभूमी वास याः वनोम्ह जुइ ।

श्री भगवान बुध्दं आज्ञा दय्का बिज्यागु श्री शोभां युक्तम्ह आर्यतारायो सछि व च्यागु नाम दुगु श्व परित्राण पाठ ववचाल ।

-समाप्त-

श्री आर्यतारा स्तुति

(परित्राण पाठ)

को

नेपाली भाषामा भावार्थ

श्री आर्यतारा स्तुति

(परित्राण पाठ)

को

नेपालो भाषामा भावार्थ

(श्री आर्यतारालाई नमस्कार)

(१)

कुनै एक समयमा श्री ऐश्वर्यले सम्पन्न भएको पोतल पर्वत नामको एउटा पर्वतीय भूभाग रहेको थियो । उक्त स्थान विभिन्न प्रकारका खनिज पदार्थहरु जस्तै सुन, चाँदो, तामा, हीरा, मोती, नीलमणि, पारसमणि आदि इत्यादि मणि माणिक्यले परिपूर्ण थियो । यसका साथै नाना प्रकारका मनमोहक लता लहराले भरिपूर्ण भएको त्यस पर्वतमा आ–आफ्ना

कलरव ध्वनिले वातावरणलाई मन्त्रमुग्ध पारिरहेका पछोहरू पनि मनग्गे रहेका थिए ।

(२)

सितार, गितार, वीणा, तानपूरा आदि बाजा बजाउँदा कर्णप्रिय हुनेगरी जसरी मधुर आवाज निस्कने गर्छ, त्यस्तै नै उक्त पोतल पर्वतमा ठाउँ ठाउँमा निस्किरहेका स्फटिक समानका निर्मल झरनाहरूबाट उत्पन्न आनन्ददायक ध्वनिले सम्पूर्ण वातावरण नै गुञ्जायमान भइरहेको थियो । यस्तो रमणीय वातावरणले गर्दा मृगहरु पनि अति चञ्चल एवं भावविभोर भई निर्भय पूर्वक यताउता घुमफिर गरिरहेका थिए ।

एवं प्रकारले त्यस ठाउँमा नाना प्रकारका मनमोहक एवं सुगन्धित फूलहरू जस्तै रातो, नीलो, सेतो, पहेंलो आदि जात जातको कमलको फूल, गुलाफको फूल, पारिजात, चम्पक, कुसुम, गोदावरी, लालीगुराँस आदि इत्यादि सुगन्धित फूलहरू फुलिरहेकाले उक्त स्थानको सम्पूर्ण भूभागमा मगमग वासना फिजिरहेको थियो ।

यसप्रकारको त्यो रमणीय, मनमोहक एवं सुगन्धित पोतल पर्वतमा श्री समन्तभद्र तथागतले अधिष्ठान गर्नुभएको रहेछ ।

(३)

पुनः त्यस पर्वतमा अति स्वादिष्ट हुनेगरी पाकेका रसदार फलफूल जस्तै रूखकटहर, भुइँकटहर, मेवा, केरा, अनार, गुलाफजामुना, सुन्तला, स्याउ, अम्बा आदि निकै मात्रामा फलिरहेका थिए । यस्तो फल-फूलको रसमा भुल्न पाई भमराहरू पनि हर्षोल्लासले गुनगुनाइ चक्कर लगाइ रहेका थिए । एवंक्रमले किन्नरादि गणहरू पनि आ-आफनो सुमधुर आवाजले राग अलापी वातावरणमा माधुर्य थपिरहेका थिए । यस अवस्थामा मत्ता हात्तीहरू पनि उन्मुक्त भई स्वेच्छाले यत्रतत्र घुमिरहेका थिए ।

(४)

एवंप्रकारले त्यस पोतल पर्वतमा अष्टसिद्धि प्राप्त सिद्ध-गणहरू, विद्याधर-गणहरू तथा गन्धर्व-गणहरू पनि भावविभोर भई हर्षोल्लासले गीत गाइरहेका थिए । यस अवस्थामा तपस्या गरिरहेका र तपस्या-

पूर्ण भइसकेका मुनीश्वरहरुले बारम्बार जगतमाता श्री आर्यताराको नाम उच्चारण गरी उनीप्रति आफ्नो भक्तिभाव अर्पण गरिरहेका थिए ।

(५)

पुनः बज्रपाणि, बज्रचन्द्र, बज्रविनायक, मैत्री आदि दशभुवनमा वासगर्ने सम्पूर्ण बोधिसत्त्वहरू तथा हजारौंको संख्यामा विद्याराज गणहरू पनि जगतमाता श्री आर्यतारा स्मरण गरी त्यहाँ भेला भइरहेका थिए ।

(६)

एवंप्रकारले सकल सत्वलाई हित सुखहुने सद्धर्म सुन्ने उत्कट अभिलाषा लिएर त्यहाँ भेला भइरहेका क्रोधराजगण लगायत हयग्रीव आदि गणहरूले श्री भगवान बुद्धलाई स्मरण गरी उनको पूजा अर्चना गरिरहेका थिए ।

(७)

यस्तो परिवेशमा श्री भगवान बुद्धले त्यस पोतल

पर्वतको मध्यभागमा रहेको पद्मगर्भमा विराजमान हुनुभई पद्मासनमा रही सबैलाई मैत्रीभावले अवलोकन गर्नुभयो ।

(८)

तत्पश्चात श्री भगवान बुद्धले सद्धर्म ज्ञानको उपदेश दिने मनसायले त्यहाँ उपस्थित भएका सम्पूर्ण बुद्धिमान ज्ञानीजनहरूलाई अवलोकन गर्दै अन्तमा ऋद्धिबलले संयुक्त भएका बज्रपाणि बोधिसत्त्वतर्फ दृष्टि पुऱ्याउनु भयो ।

(९)

यसप्रकार श्री भगवान बुद्धले असीम कृपादृष्टि-बाट सबैतिर दृष्टि पुऱ्याई सकेपछि बोधिसत्वहरूलाई सम्बोधन गर्दै मीठो एवम् सुरिलो आवाजले आज्ञा गर्नुभयो– "हे बोधिसत्वगण, यस संसारमा आठवटा महाभयहरू छन् । ती अष्टमहाभयहरू हुन्- १) हिंस्रक जीवजन्तुहरूको भय, २) चोर डाँकाहरूको भय, ३) अग्निभय, ४) वायु भय, ५) जल भय, ६) शत्रु

भय, ७) वज्रपातको भय, र ८) भूकम्पको भय। यो आठ महाभयहरूबाट आक्रान्त भई सम्पूर्ण प्राणीहरूले दुःख कष्ट झेलिरहेका छन्।

(१०)

पुनः जसरी फोहर एवं दुर्गन्ध भएको हिलोमा मसिना किटाणुहरू सलबलाइ रहने गर्छन्, ठिक त्यस्तै राग, द्वेष, मोह, मायारूपि तृष्णाले भरिएको यस संसारमा सम्पूर्ण प्राणीहरू डुबुल्किमारी कोहल्यै पार नहुने सांसारिक बन्धनमा जकडिरहेका छन्।"

(११)

श्री भगवान बुद्धबाट आज्ञा भएको यो कुरा सुनी त्यहाँ उपस्थित सबैले करजोरी बिन्ती गरी प्रार्थना गरे,—"हे महामुनि, दुःखको यो अथाह सागरमा अल्झेर कष्ट भोगी रहेका यो निरीह प्राणी उपर करूणा राखी त्यसबाट छाँडी नै मुक्तहुने बाटो देखाइ दिनुहोस्।"

(१२)

पुनर्वार श्री भगवान बुद्धले बज्रपाणि बोधिसत्व-

लाई सम्बोधन गरी मधुर शब्दले आज्ञागर्नु भयो–
"हे गुह्यकराजेन्द्र, पूर्वकालमा तिमीलाई बोधगर्न श्री अमिताभ तथागतबाट निर्देश भएको दुःखबाट चाँडै नै मुक्तहुने उपाय म यहाँ बताउँदैछु, ध्यान दिएर सुन ।"

(१३)

"हे बज्रपाणि, सम्पूर्ण प्राणीहरुलाई रक्षा गर्नाखातिर जगत्जननी श्री आर्यतारालाई म यहाँ आह्वान गर्दछु ।"

श्री भगवान बुद्धको प्रणिधान अनुरुप सम्पूर्ण प्राणी उपर महाकरूणा राखी श्री आर्यतारा आकाशमा प्रकट हुनुभयो ।

(१४)

सूर्यको प्रकाश झैं जाज्वल्यमान, पूर्णचन्द्रको किरण झैं शीतल रश्मि धारण गरी प्रकट हुनुभएका श्री आर्यतारालें सम्पूर्ण देव, दैत्य मनुष्यलाई दर्शन दिने अभिप्रायबाट स्वर्ग, मर्त्य, पातालसम्म पुग्ने गरी आफ्नो किरण देदीप्यमान पारिदिनु भयो ।

(१५)

यो दीप्तिमान प्रकाशले गर्दा स्वर्ग, मर्त्य, पाताल तीनै लोक कम्पन भई सम्पूर्ण देव, दैत्य, मनुष्यहरू अद्भूत आश्चर्य एवं भयले थर्कमान हुनपुगे । यसरी सम्पूर्ण देव, दैत्य, मनुष्यहरू त्राहित्राहि भएको देखी नीलकमल हातमा लिइ प्रकट भएकी जगत्माता श्री आर्यतारादेवीले सवैमा करूणादृष्टि फिजाई नडराउनु नडराउनु, म देखी नडराउनु भनी मधुर वाणीले आज्ञा गर्नुभयो ।

(१६)

तत्पश्चात् जगत्माता श्री आर्यतारालै जगत् संरक्षण गर्ना निम्ति सम्पूर्ण प्राणीहरूलाई वन जङ्गल-बाट उत्पन्न हुने भय, शस्त्र अस्त्र लिइ आउने दुष्ट-जनहरूबाट उत्पन्न हुने भय आदि नाना प्रकारका सम्पूर्ण भयहरूबाट मुक्त गर्ने हेतुले म उत्पन्न भएका हुँ भनी मीठो वचनले आज्ञा गर्नुभयो ।

(१७)

जो कोही देव, दैत्य, मनुष्यादि गणले मलाई

स्मरण गर्नेछ, उनलाई म सधैंभरी सांसारिक भय, कष्टबाट मुक्त पार्नेछु भनी जगतजननी श्री आर्यतारा ले पुनः आज्ञा गर्नुभयो ।

(१८)

यसकारण ठूला बडा मुनीश्वर, महर्षि, बोधिसत्व, देवदेवी, अप्सरा, गन्धर्व, किन्नर, विद्याधर लगायत सम्पूर्ण बौद्ध विद्वान, आचार्य, भिक्षुगण आदि सबैले– "हे माता आर्यतारा मलाई मात्र होइन यस संसारका सम्पूर्ण प्राणीहरूलाई दुःखरूपि यो भवसागरबाट चाँडै नै उद्धार गरिदिनुहोस्" भनी श्रद्धापूर्वक श्री आर्यतारादेवीको स्तोत्र पाठ गर्नै गर्दछन् ।

(१९)

तदुपरान्त श्री भगवान बुद्धले दशै दिशा पर्यन्त व्याप्त हुनेगरी जाज्वल्यमान तेज प्रकाश गरी पहिलेका तथागतहरूबाट अभिव्यक्त भएको श्री आर्यताराको एकसय आठ वटा नाम प्रकाश पारी दिनुभयो ।

(२०)

श्री भगवान बुद्धबाट आज्ञाभयो– "जुन व्यक्तिले

जगतमाता आर्यताराको नित्य स्मरण गर्छ, त्यस व्यक्तिलाई दशभूमिका बोधिसत्त्वहरूले सम्पूर्ण पापबाट मुक्तगरी यशस्वी हुने बाटोमा अग्रसर गराइदिनेछ ।

(२१)

धन-धान्यले पूर्ण हुनेछ, रोगबाट मुक्त हुनेछ । शरीर हृष्टपुष्ट भई आकर्षक बन्नेछ । निर्मल एवम् तेजयुक्त शरीर धारण गरी चिरकालसम्म सुखभोग गर्न पाउनेछ । ऐश्वर्य बढ्न गई सबैलाई चित्त बुझ्नेगरी भरणपोशन गर्न गराउन सक्ने हुन्छ । मान प्रतिष्टा बढ्नेछ र सबैको लागि सम्मानित व्यक्ति हुनेछ ।

(२२)

लक्ष्मीको वास हुनेछ, सम्पूर्ण लोकगण आफ्नो अधीनमा राख्न सक्षम हुनेछ । लोकमान्य हुनेछ । ब्राह्मण, क्षेत्री, वैश्य, शूद्र आदि सबैको सधैंभरी प्रिय बन्नेछ ।

यत्ति वचन आज्ञा भई श्री भगवान बुद्धले मधुर मुस्कान छर्नु भयो ।

(२३)

यसपछि श्री भगवान बुद्धले प्रफुल्लित भई सम्पूर्ण दिशामा रहेका प्राणीहरूमध्ये क-कस्ले श्री आर्यतारा-को नाम स्मरण गरिरहेको छ भन्ने कुरा अवगत गर्न चारैतर्फ दृष्टि फिजाउनु भयो ।

(२४)

तदनंतर श्री भगवान बुद्धले दायाँ हात मास्तिर लगी महाप्राज्ञ बनेका, महातपबाट परिपूर्ण भएका, सम्पूर्ण प्राणीहरूमा समान दृष्टिले हेर्नु भएका, शिष्य नायक बज्रपाणि बोधिसत्वतर्फ दृष्टि फिजाई श्री आर्य-ताराको जति पनि नामहरू छन् तो सम्पूर्ण नामहरू नित्य स्मरण गर्नेगर्नु भनी आज्ञा गर्नु भयो ।

(२५)

पुनर्वार श्री भगवान बुद्धले आज्ञा गर्नु भयो—"जुन रूपले श्री आर्यताराका नामहरू रहेका छन्, त्यही रूपले नित्य स्मरण गरेको प्रभावबाट अनन्त सुख, ऐश्वर्य प्राप्त हुनेछ । तसर्थ धनवान हुन, रोगबाट मुक्त हुन, ऐश्वर्य प्राप्तगरी भाग्यशाली बन्न र धन

उपार्जन भए गरे अनुसार बुद्धिमान र विवेको बन्न श्री आर्यतारालाई नित्य स्मरण गर्नेगर्नु ।

(२६)

एवंक्रमले अकाल मृत्युभय निर्मूल गर्न, मोक्ष पद प्राप्तगरी सुखावती भुवन नाम रहेको बुद्धभूमिमा पुग्न श्री आर्यताराको वर्णन सुनाउन लागिरहेछु, ध्यान दिएर सुन ।

(२७)

भविष्यमा मोक्षपद प्राप्तगर्न शुद्धमनले श्री आर्य-ताराको नाम नित्य स्मरण गर्नु र अरूलाई पनि गर्न गराउन लगाउनु ।

(श्री आर्यताराको धारणी तथा मन्त्र)

(२८)

ॐकार स्वरूप रहेको, दिव्यचक्षु धारण गरेको, प्रज्ञा चक्षुबाट स्वर्ग, मर्त्य. पाताल तीनै लोकमा हेर्ने, दुःख हरण गर्ने, सम्पूर्ण प्राणीहरूलाई दुःख भयबाट मुक्त गर्न सहानुभूतिपूर्वक कृपादृष्टि राख्ने, सबै

प्राणीहरूलाई सांसारिक दुःख बन्धनबाट मुक्त गर्ने, शुभ कार्य गर्न हजार हात धारण गरेको, एवं प्रकार-ले हजार वटा प्रज्ञाचक्षुले युक्त भएको ।

(२९)

ॐकार स्वरूप रहेको हे आदिशक्ति महामाया, हजुरले मलाई मात्र होइन सम्पूर्ण प्राणीहरूलाई समेत रक्षागर्न सुदृष्टि राखिदिनुहोस् । प्रज्ञा स्वरूपी श्री आर्यतारालाई मेरो नमस्कार ।

ॐकार स्वरूप भई सम्पूर्ण प्राणीहरूलाई दुःख बन्धनबाट मुक्त गर्ने, अहिंसा कुशल मूल कर्ममा लाग्ने भक्तजनहरूलाई दर्शन दिई मोक्षपद दिलाइ दिने प्रज्ञा-रूपी हे स्वाहाकार, हजुरलाई म भक्तिको पुष्पाञ्जली अर्पण गर्दछु स्वीकार गर्नु होस् ।

(३०)

ॐकार स्वरूप भई विशुद्ध निर्मल रहेको, विकार केही नभएको, श्री भगवान बुद्धको शासनमा रहेका सम्पूर्ण बोधिसत्व लगायत सबै प्राणीहरूका माता

रहेकी, सम्पूर्ण प्राणीहरूलाई दुःख बन्धनबाट मुक्त गर्न करुणाको निर्मल सागर भई नीलो रूप धारण गरी नीलो वस्त्र नै पहिरेकी, प्रज्ञाज्ञानले संयुक्त हुनुहुर श्री आर्यतारालाई मेरो नमस्कार ।

श्री आर्यताराको एकशय आठ नामोच्चारण

(३१)

१) अपराजिता– सम्पूर्ण प्राणीहरूलाई रक्षा गर्ने हेतुले जगतमाता स्वरूप सर्वशक्तिमान श्री योगिनीको रूप धारण गर्ने ।

२) महारौद्रो – मारगणलाई तर्साउन भयङ्कर रूप प्रकट गर्ने ।

३) विश्वरूपी – सम्पूर्ण विश्वमा व्याप्त रहेकी ।

४) महाबला – अति शक्तिशाली भएकी ।

(३२)

५) ॐ कल्याणी– कल्याणको अथाह सागर रहेकी ।

६) महातेजा – जाज्वल्यमान तेजले युक्त भएकी ।

७) लोकधात्री – लोकको आमा समान रहेको ।

८) महायशा – अथाह सुकीर्तिले युक्त भएको ।

९) सरस्वती – विद्या र वाणीकी अधिष्ठात्रीदेवी रहेकी ।

१०) विश्वलाक्षी–दृष्य अदृष्य सबै पदार्थ अवलोकन गर्ने शक्ति भएको ।

११) प्रज्ञाश्री – ज्ञानको अथाह भण्डार रहेको ।

१२) बुद्धि वर्दिनी– बुद्धिको खानी रहेकी ।

(३३)

१३) धृतिदा – प्रज्ञाज्ञानले युक्त भएको ।

१४) पुष्टिदा – अनुपम सौन्दर्यले भरिपूर्ण भएको ।

१५) स्वाहा – स्वाहाकार रहेकी ।

१६) ॐ कारा – बुद्धको शुन्यता ज्ञानले परिपूर्ण भएकी ।

१७) कामरूपिनी–इच्छा अनुसार रूप धारण गर्ने ।

१८) सर्वसत्व हितोयुक्ता– सम्पूर्ण प्राणीहरुलाई उपकार गर्ने ।

१९) संग्रामे तारणी जया– युद्ध विजय गराइदिने ।

(३४)

२०) प्रज्ञापारमिता–प्रज्ञाज्ञानले युक्त भएको ।

२१) देवी – नारी रूप धारण गरेको ।

२२) आर्यतारा– शुभकार्य गर्नेलाई सम्पूर्ण दुःखबाट मुक्त गर्ने भएको ।

२३) मनोरमा – अति आकर्षक व्यक्तित्व भएकी ।

२४) दुंदुभि – नगराको आवाज जस्तै चारैतर्फ घन्किने गरी मधुर आवाजले बोल्ने भएकी ।

२५) संखिनि – सम्पूर्ण गुण र शीलले युक्त भएकी

२६) पूर्णा – सम्पूर्ण लक्षणले युक्त भएको ।

२७) विद्याराज्ञी– सम्पूर्ण विद्याका अधिपति रहेकी ।

२८) प्रियंवदा – मनमोहक हुनेगरी मीठो एवम् सुरिलो आवाजले बोल्ने भएको ।

(३५)

२९) चन्द्रानना– पूर्णचन्द्र जस्तै अति शीतल एवम् आनन्दमय रूप धारण गरेकी ।

३०) महागौरी – निर्मल स्वेतवर्ण भएकी ।

३१) अजिता – सम्पूर्ण भय हरण गर्ने ।

३२) पीत वाससा–पहेंलो वस्त्र धारण गर्ने ।

३३) महामाया– जगतको अधिष्ठात्री देवी रहेकी ।

३४) महाश्वेता– हिउँ जस्तै निर्मल गौरवर्णमा पनि प्रकट हुने भएकी ।

३५) महावला पराक्रमा–अत्यन्त घोर पराक्रमले युक्त भएकी ।

(३६)

३६) महारौद्री – दुष्टहरूलाई तर्साउन घोर डरलाग्दो रूप धारण गर्ने ।

३७) महाचण्डी– पापीहरूलाई निर्मूल गर्न प्रचण्ड रूप धारण गर्ने ।

३८) दुष्टसत्व निसूदनि– दुष्टगण थर्कमान हुनेगरी भयङ्कर रूप प्रदर्शन गर्ने ।

३९) प्रशान्ता – सज्जनहरूलाई अति शीतल एवं मनमोहक रूपमा दर्शन दिने ।

४०) शान्तरूपी — सबै प्रकारको राग, द्वेष, मोह, लोभ आदि मनोविकार निर्मूल गरी अति शिष्ट एवं शौम्य रूप धारण गरेको ।

४१) विजया — मारगणलाई संहार गर्ने ।

४२) ज्वलन प्रभा — दनदनी बलिरहेको आगोको ज्वाला झैं दन्किरहेको तेज प्रकाश गर्ने ।

४३) विद्युत मालो — बिजुली चम्के झैं आँखै तिरमिरा उने गरी दीप्तिमान तेज प्रकाश गर्ने ।

४४) ध्वजी — दुष्टहरूलाई विध्वंश गर्ने ।

४५) खड्गी — ज्ञानखड्ग धारण गरेको ।

४६) चक्री — प्रज्ञाज्ञानको चक्रले युक्त भएको ।

४७) घनविद्युता — जलमेघ र विद्युत्मेघबाट पनि प्रकट हुने ।

४८) युक्त — दुष्टहरूलाई संग्राममा पराजित गर्ने

४९) जम्भनी – मारगणलाई तर्साउन उनीहरूलाई जिउँदै निल्ने किसिमले भयानक हुनेगरी मुख बाउँने ।

५०) स्तम्भनी – दुष्टजनलाई तर्साउन पर्वत समान निश्चल एवं विशाल रूप धारण गर्ने ।

५१) कालो – दैत्यगणलाई तर्साउन रौद्ररूप धारण गर्ने ।

५२) कालरात्रो– सम्पूर्ण मारगणलाई त्राहि त्राहि हुने गरी तर्साउन सारा विश्व नै निष्पष्ट अन्धकारमा डुब्ने किसिमले भयानक अन्धकार प्रकट गरी देखाउने ।

५३) निशाचरो– भूतप्रेतहरूलाई उद्धार गर्न पूर्णचन्द्र समान मध्यरातमा भ्रमण गर्ने ।

५४) रक्षणी – दुःखीजनको रक्षा गर्ने ।

५५) मोहिनो – अनुपम सौन्दर्य भएको ।

५६) शान्ता – शान्त स्वभावमा रहेको ।

५७) कान्तारी – पञ्चरश्मिले युक्त भएको ।

५८) द्राविनी – महान शक्ति एवं पराक्रमले युक्त भएको ।

५९) शुभा – मीठो एवम् सुरिलो स्वरले बोल्ने ।

६०) ब्राह्मणी – ब्रह्मज्ञानको यथार्थलाई पहिचान गरी जगतमाता हुनु भएको ।

६१) वेदमाता – वेदज्ञानको पनि आमा समान रहेको

६२) गुह्या – गुह्यचर्यको पनि आमा समान भएको

६३) गुह्य वासिनी– गुह्ययानमा विचरण गर्ने ।

६४) मांगल्या – भक्तजनहरूको शुभ मङ्गल गर्ने ।

६५) शांकरी – सुख सम्वृद्धि प्रदान गर्ने ।

६६) शौम्भा – स्वभाव शुद्ध रहेको ।

६७) जातवेदा – सम्पूर्ण विद्याले युक्त भएको ।

६८) मनोजवा– भक्तजनहरूको मनोरथ पूर्ण गर्ने ।

६९) कापालिनी–अकाल मृत्युभयबाट मुक्त गर्ने ।

७०) महावेगा – कुमार्गमा लागेकाहरूलाई सुमार्गमा ल्याइदिने ।

७१) सन्ध्या – सन्ध्याकालिन प्रभाको रूप धारण गरी प्रकट हुने ।

७२) सत्याऽपराजिता– सम्पूर्ण सद्गुणले युक्त भई जगतजननी योगिनीको रूप धारण गरेकी ।

(४०)

७३) सार्थवाह कृपादृष्टि– व्यापार गर्ने क्रममा परदेशमा गई दुःख भोगिरहेका भक्तजनहरूमा कृपा दृष्टि राखी रक्षा गर्ने ।

७४) नष्ट मार्ग प्रदर्शनी – दिग्भ्रम भएकाहरूलाई मार्ग प्रदर्शन गरिदिने ।

७५) वरदा – सम्पूर्ण भयबाट मुक्त हुने अभय वरदान दिने ।

७६) शाशिनी – सुमार्गमा हिंडाउने ।

७७) शास्त्री – सम्पूर्ण शास्त्रमा पारंगत भएकी ।

७८) स्त्री रूपा– नारीरूप धारण गरेकी ।

७९) मित विक्रमा– अत्यन्त पराक्रम भएकी ।

८०) शवरी – अदृष्य भई ज्ञानगुणका कुराहरू सुनाउन आउने।

८१) योगिनी – गुह्ययानमा योगिनी रूप धारण गर्ने

८२) सिद्धा – सम्पूर्ण बुद्धयानहरू जस्तै श्रावकयान, प्रत्येकयान, महायान, बज्रयान आदि यानहरूको सिद्धा रहेको।

८३) अचाण्डाली–चण्डाल चर्यबाट अलग रहेको।

८४) अमृता – अमृत स्वरूप भएको।

८५) ध्रुवा – असफल भइरहेको काम सफल पारी दिने।

८६) धन्या – देव, दैत्य मनुष्यादिबाट प्रशंसित भएको।

८७) पुण्या – पुण्यशरीर धारण गरेको।

८८) महाभागा– सुखैश्वर्यले सम्पन्न भएको।

८९) शुभगा – सधैभरी शुभकार्यमा संलग्न गराउने

९०) प्रियदर्शना–मन आनन्द हुने रूप दर्शन दिने।

९१) कृतान्तत्राशनी– मृत्युदेवता यमराजलाई समेत थर्कमान हुने गरी तर्साउने ।

९२) भीमा – बोक्सी भई दुःखदिनेहरूलाई भयङ्कर रूपले त्रास दिने ।

९३) उग्रा – दीप्तिमान अग्निरश्मिले युक्त भई दुष्टहरूलाई तर्साउने ।

९४) उग्रपराक्रमा– प्रचण्ड पराक्रमले युक्त भएकी ।

९५) जगत एक हितो युक्ता– सम्पूर्ण जगत्को लागि, अतुलनीय हितकारी रहेकी ।

९६) शारण्या – शरणमा आउनेलाई मरण नगर्ने ।

०७) भक्त वत्सला– भक्तजनहरूलाई उपकार गर्ने ।

९८) वागीश्वरी– वाणिकी अधिष्ठात्रीदेवी रहेकी ।

९९) शिवा – सधैंभरी कल्याणकारी भई रहने ।

१००) सूक्ष्मा – बस्तो उस्तो भनी कसैले पनि ठम्याउन नसक्ने ।

१०१) नित्या – सधैंभरी सबै ठाउँमा रही रहने ।

१०२) सर्वत्रचानुगा– जल, थल, नभ सर्वतिर विचरण गरी प्राणिहरूको रक्षा गर्ने ।

१०३) सर्वार्थ साधनी–धर्म, अर्थ, काम, मोक्ष साधना गरी देखाउने ।

१०४) भद्रा – सधैंभरी शुभ मङ्गल एवं कल्याण गरिदिने ।

१०५) गोस्त्री – जान्न वा थाहा पाउन नसकिने ।

१०६) धात्री – भक्तजनहरूको लागि आमा समान रहेकी ।

१०७) धनंददा– धन सम्पत्ति बरदान दिने ।

१०८) अभया गौतमी– जगतको आमा समान रही सम्पूर्ण भयबाट मुक्त गर्ने ।

यसप्रकार श्रीमान लोकेश्वर लगायत सम्पूर्ण बोधिसत्वहरूले श्री आर्यताराको प्रशंसा गरिआएका छन् ।

श्री आर्यताराको नाम स्मरण गर्दाको फल अनन्त रहेकोले यसको पुण्यफल यति उति भनी व्याख्या गर्न निकै कठिन रहेको छ । अतः सम्पूर्ण बुद्ध, बोधिसत्व, लोकेश्वरादिहरूले श्री आर्यतारालाई संक्षिप्त रूपमा सर्वासा परिपूरिणी अर्थात सम्पूर्ण इच्छा पूर्ण गरिदिने भनी अभिव्यक्त गर्नु गरेकाछन् ।

(परित्राण पाठको पुण्यफल)

(४५)

सम्पूर्ण प्राणीहरूलाई उद्धार गर्नको लागि ॐकार रूपले कृपाको छत्रछाया रहेकी सम्पूर्ण धर्मका ज्ञाता श्री आर्यताराको यो एकसय आठ नाम शुद्धमन ले एकचित्त गरी जसले पाठ गर्दछ त्यसलाई अनन्त फल प्राप्त हुनेछ ।

(४६)

श्री भगवान बुद्धको अद्भूत रहस्यमय भएको

गुह्ययानसम्म पनि आवश्यकतानुसार रूप धारण गर्ने भएको, देवताहरूले समेत दर्शन पाउन दुर्लभ रहेको श्री आर्यतारालेसम्पूर्ण प्राणीहरूलाई सुख सम्वृद्धि प्राप्त गर्न सकिने भाग्य निर्माण गरिदिनेछ, सम्पूर्ण पापबाट मुक्त गरिदिनेछ, रोग सबै हरण गरी सुखैश्वर्य प्राप्त गराई दिनेछ ।

(४७)

जो कोही बुद्धिमानले शुचि शोलमा रही विहान, दिउँसो र बेलुका तीनै प्रहरमा एकचित्तले यो परित्राण पाठ गर्नेछ वा गराउनेछ, त्यस व्यक्तिले अनन्त कालसम्म राज्यैश्वर्य भोग गर्नेछ ।

शुचि र शोलको अर्थः—

विहान सवेरै स्नानादि नित्य कर्मबाट शरीर शुद्ध गरिसकेपछि शुद्धवस्त्र लगाई धुम्रपान, मद्यपान मांसाहार त्याग गरी दूध, दही, घ्यू, मह, सखर आदि पञ्चामृत तथा फलफूल, रोटी वा साधारण दाल,

भात, तरकारी आदि शाकाहार भोजन गर्नुलाई शुचि भन्दछन् । त्यसबाट भिन्न अर्को वस्त्र र आहारलाई अशुचि भन्दछन् ।

एवंप्रकारले पञ्चशील, अष्टशील, दशशीललाई पहिचान गरी सकेसम्म तद्अनुरूप स्वभाव शुद्ध गरी आफूलाई पनि भलो हुने र अरूलाई पनि भलो हुने गरी व्यवहार चलाउनुलाई शील भन्दछन् । त्यसबाट भिन्न अर्को स्वभावलाई कुशील भन्दछन् ।

जुनसुकै पाठ पूजा गर्दा पनि उपरोक्त अनुसारको अशुचि र कुशीललाई त्याग गरी काम गरेमा मात्र पुण्यफल मिल्नेछ अन्यथा पूजा गर्ने र गराउने दुवैलाई कुनै फल मिल्ने छैन भनी श्री भगवान बुद्धले ठाउँ ठाउँमा अभिव्यक्त गरेका छन् ।

(४८)

यो स्तोत्र पाठ गरेको वा गर्नलगाएको पुण्यले दु:खीजनहरू सुखी हुनेछन्, लाटालाटीहरू चलाख भई बोल्न सक्नेछन् । मूर्खहरूमा बुद्धि पलाउँने छन् ।

(४९)

वन्दीगृहमा थुनिएकाहरू बन्धनबाट मुक्त हुनेछन्, व्यवहारमा रहेकाहरूको शुभ–मङ्गल हुनेछन्, शत्रुहरू मित्रमा परिणत हुनेछन्, हिंस्रक जोवजन्तुहरूको भय-बाट पनि मुक्त हुनेछन् ।

(५०)

युद्ध भएमा, आफू आफूमा झगडा भएमा, परदेश लाग्नु परेमा, वन जङ्गलमा बाटो विराएमा या यस्तै अन्य कुनै प्रकारले दु:ख हुने वेलामा श्री आर्यताराको नाम स्मरण गऱ्यो भने यो सम्पूर्ण दु:खभयबाट मुक्त हुनेछ ।

(५१)

श्री आर्यताराको प्रभावले अकाल मृत्युभयबाट मुक्त हुनेछ, अपार यश प्राप्त हुनेछ । मनुष्य जन्म सफल भई साधु सज्जन भनी कहलिनेछ ।

(५२)

जुन व्यक्तिले विहान उठ्नासाथ शुचि शोलमा रही सुगन्धित धूप दीप बाली एकचित्तले यो परित्राण पाठ गर्नेछ, त्यो व्यक्ति सर्वप्रिय हुनुको साथै सुखै-श्वर्यभोग गरी चिरकालसम्म बाँचिरहने छ ।

(५३)

यो परित्राण पाठ गरेंको प्रभावले देव, दैत्य, नाग, यक्ष, गन्धर्व, किन्नर, किचकन्नी, पिशाच, भूत, प्रेत, बोक्सी आदिका सम्पूर्ण दोषहरू श्री आर्यताराको प्रज्वलित किरणमा परी भष्म भई जानेछन् ।

(५४)

एवंप्रकारले श्री आर्यताराको यो पाठ गर्ने वा गराउनेको घरमा बोक्सो तथा घरको आसपासमा रही नदेखिने गरी पिट्न आउने, ढुङ्गाले हिर्काएर ल्याउने, नानाप्रकारको आवाजले तर्साउन आउने स्ताडकहरू, एवं प्रकारले भूत, प्रेत, अगति, सोक,

वायु, खप्पाक, कङ्काल, क्षत्रपाल, जलग्रह, स्थलग्रह, नभग्रह आदि इत्यादिको दोषहरूका साथै आकाशदोष, दैत्यदोष, धारा, पँधेरो, कुवा, पोखरो, नदी, ताल, पोठ, मशान आदिबाट उत्पन्न हुने छाँया दोषले पनि छुन सकिने छन एवंरोतले जादु, टुना-मुना लगायत यो संसारमा मारण, मोहन, उच्चाटन, वशीकरण आदि जति छन् ती सम्पूर्ण केही पनि लाग्ने छैनन् ।

(५५)

पुनः वेताल, चिच्चक (अगतिमा परेकाहरू) एवं ग्रह गणहरूको दृष्टिले पनि छुन सक्ने छैन, तिनीहरूको छाँयाको प्रभाव सम्म पनि पर्न सकिने छैन । शत्रुहरूबाट कुने विग्रह पनि हुने छैन ।

(५६)

दुष्टहरूले नचाहिदो काम गरी विगार्न खोजे पनि कुनै असर पर्नेछैन । नाना प्रकारको रोग लागी वा दीर्घ रोगी भई यातना भोग्नु पर्ने छैन । देव, दैत्य,

मनुष्यादिहरूको कुदृष्टि पनि लाग्नेछैन । यस्ताहरूसंग युद्ध नै गर्नु परे पनि आफ्नो हार हुनेछैन । आफूले गरेका सम्पूर्ण शुभ कार्यहरू फलिफाप हुँदै जानेछन् ।

(५७)

पुनर्वार सम्पूर्ण ऐश्वर्य एवम् गुणहरूले युक्त भई तद्अनुरूप छोरा, छोरी, नाति, नातिनीहरूको वृद्धि हुँदै जानेछन् । आफ्नो कुलमा पनि समाजमा पनि बुद्धिमान एवम् सम्मानित व्यक्ति कहलाई बस्न पाउने छ ।

(५८)

यसप्रकार जगत्जननी श्री आर्यताराको यो परित्राण पाठ गरेको वा गर्न लगाएको पुण्यको प्रभावले सधैंभरी भाग्यशाली भई रहनेछ । मधुर वाणीले कुरा गर्ने भई सबैको प्रिय हुनेछ । शास्त्रज्ञ एवं विद्वान बन्नेछ । कल्याणमित्रहरूको माझमा रहन पाउनेछ । बोधिचित्त उत्पन्न हुनेछ र मृत्यु पश्चात जहाँकहीं

जन्म लिन गए पनि बुद्ध, बोधिसत्व र श्री आर्यतारा को सुदृष्टिमा रहन पाउने छ ।

श्री भगवान बुद्धबाट आज्ञा भएको श्री शोभाले युक्त भएको नित्य पूजनीय श्री आर्यतारा महादेवीको एक सय आठ नामले संयुक्त परित्राण पाठ पूर्ण भयो ।

—समाप्त—

एकसय आठ ताराहरूको नामावली

एकसय आठ ताराहरूको नामावली

१ आर्यतारा
२ महत्तरीतारा
३ प्रशन्नतारा
४ शोतांगतारा
५ बज्रतारा
६ महाचित्ततारा
७ मृत्युवचनोतारा
८ शुक्रतारा
९ जांगुलीतारा
१० धनन्दतारा
११ श्रीमहातारा
१२ शुक्रकजटीतारा
१३ लोचनीतारा
१४ मामकीतारा
१५ पाण्डलातारा
१६ कमलातारा
१७ भृकुटीतारा
१८ पुष्पतारा
१९ धूपतारा
२० दीपतारा
२१ गन्धतारा
२२ रसतारा
२३ सप्तलोचनीतारा
२४ श्वेतलोचनी तारा
२५ नीलतारा
२६ पीतातारा
२७ रक्ततारा
२८ श्यामतारा
२९ धूम्रतारा
३० विचित्रतारा
३१ दिव्यतारा
३२ सुमंगलतारा
३३ उष्णीषतारा
३४ सिद्धिलोचनीतारा
३५ ध्वजतारा
३६ एकजटि तारा

३७ योगतारा
३८ विमलतारा
३९ नीलोत्पलतारा
४० भुवनतारा
४१ विमलसूर्य्यतारा
४२ अमृततारा
४३ बरुणतारा
४४ अवर्णतारा
४५ क्रान्तमतीतारा
४६ मुखेन्द्रमतीतारा
४७ पुष्पमतीतारा
४८ अन्तमतीतारा
४९ रत्नमंजरीतारा
५० स्कन्धतारा
५१ ज्ञानरुपतारा
५२ सुरुपतारा
५३ रागतारा
५४ द्वेषतारा
५५ मोहतारा
५६ लक्ष्मीतारा
५७ ध्यानतारा
५८ सरस्वतीतारा
५९ प्रचण्डतारा
६० चन्द्रमतीतारा
६१ मोक्षमतीतारा
६२ भयंकरतारा
६३ अभयंकरतारा
६४ बीणतारा
६५ बज्रहूंकारतारा
६६ लोकार्थतारा
६७ मनोहरतारा
६८ रुपतारा
६९ बीजतारा
७० सुगन्धतारा
७१ शान्ततारा
७२ हयग्रीवतारा
७३ रक्ताचक्रतारा
७४ आकाशतारा
७५ सर्वसुन्दरीतारा
७६ सिद्धान्ततारा

७७ रक्षतारा
७८ महाकारुणीकतारा
७९ घण्ठतारा
८० जन्मतारा
८१ रोगप्रशमनतारा
८२ प्रवणतारा
८३ अवरणतारा
८४ पृथिवीतारा
८५ अरुणतारा
८६ बुद्धशक्तीतारा
८७ धर्मतारा
८८ स्वर्गतारा
८९ छत्रतारा
९० ध्वजपताकतारा
९१ ह्रींवक्तारा
९२ सुलोचनीतारा
९३ पद्मनृत्यतारा
९४ व्यंजनतारा
९५ मंगलतारा
९६ हास्यतारा
९७ लास्यतारा
९८ रसरंगतारा
९९ सुमंगलतारा
१०० महामंगलतारा
१०१ संपूर्णतारा
१०२ दीपराजतारा
१०३ वंशतारा
१०४ बज्रवैरोचनीतारा
१०५ बज्रमामकीतारा
१०६ बज्रपाण्डलातारा
१०७ भीष्मतारा
१०८ सकलमंगलतारा

सन्दर्भ ग्रन्थहरू

'श्री आर्यतारा को हुन्?' शिर्षकमा लेखिएको यस पुस्तकको प्रस्तावना निम्नलिखित ग्रन्थहरूमा आधारित छन्:-

१) सूर्योदय राजाया बाखँ
(श्लोक तथा नेपाल भाषा)
अनुवादक तथा प्रकाशक:- पं. वै. आज्ञाकाजो बज्राचार्य
द्वितीय संस्करण- २०३८ (वि. सं.)

२) तारा पारा जिका
(मूल तथा नेपाल भाषा अर्थ सहित)
लेखक:- पं. वै. आशाकाजी (गणेशराज) बज्राचाय
प्रकाशक:- लेखक स्वयम्
प्रथम संस्करण- २०४३

३) सद्धर्म पुण्डरिक सूत्रम्
भाषानुवादक:- सद्धर्मराज बज्राचार्य
संशोधक:- पं. वै. आशा काजी बज्राचार्य
प्रकाशक:- लोटस रिसर्च सेन्टर
प्रथम संस्करण- वि. सं. २०४७

४) बौद्धधर्म दर्शन
लेखक:– आचार्य नरेन्द्रदेव
प्रकाशक:– मोतीलाल बनारसीदास पब्लिशर्स
प्रा. लि. दिल्ली
पुनर्मुद्रण:– इ. सं. १९९४, दिल्ली
प्रथम सस्करण– इ. सं. १९५६, पटना

५) नेपालको ऐतिहासिक विवेचना
लेखक:– प्रो. ढुण्डिराज भण्डारी
प्रकाशिका:– कृष्णकुमारी, वाराणसी
प्रथम संस्करण– २०१५ (वि. सं.)

६) भृकुटी
(ऐतिहासिक उपन्यास)
लेखक:– धर्मरत्न 'यमि'
प्रकाशक:– चवसापासा, कान्तिपुर
प्रथम संस्करण– ने. सं. १०८०

७) महायान धर्म दर्शन
लेखक तथा प्रकाशक: पं. व. आशाकाजी बज्राचार्य
प्रथम संस्करण– वि. सं. २०३३

८) आर्य्यतारा स्तुति
परित्राण पाठ
(मूल तथा नेपाल भाषा सहित)
भाषानुवादक:- पं. व. आशाकाजो बज्राचार्य
प्रकाशक:- शान्तरत्न बज्राचार्य
प्रथम संस्करण- २०३७ (वि. सं.)

९) श्री स्वयम्भू महाचैत्य
लेखक:- हेमराज शाक्य
प्रकाशक:- स्वयम्भू विकास मण्डल
प्रथम संस्करण- ने. सं. १०९८

१०) Buddhist Tradition and Culture of
The Kathmandu Valley
By- Karunakar Vaidya
Publishers- Sajha Prakashan,
Kathmandu
First Edition- 1986 (B. S.)

लेखकको संक्षिप्त परिचय

नाम :- महीश्वर राज बज्राचार्य
पिता :- पण्डित, बैद्य आशाकाजी (गणेशराज) बज्राचार्य
माता :- चन्द्रदेवी बज्राचार्य
पत्नी :- वसन्ती बज्राचार्य
शिक्षा :- आइ. इ. (सिभिल), बी. ए.
जन्म मिति :- वि. सं. १९९६, कार्तिक

सम्पादित कार्य :- २०१२ सालदेखि बुद्धधर्म प्रचारक समितिको सक्रिय कार्यकर्ता । २०२१ सालमा ओभरसियरको रूपमा श्री ५ को सरकारको सेवामा प्रवेश । २०३२ सालमा सहायक कृषि इन्जिनियरमा बढुवा । २०५१ सालमा सेवा निवृत्त ।

२०५० सालदेखि बुद्धधर्मको अध्ययन एवम् विकास कार्यमा पुनः संलग्न । यस क्रममा नेपालमा बुद्धधर्मको संरक्षण एवं संबर्द्धन गर्नको लागि जापानको गृहस्थ बौद्ध संघ "सिसिन्काई" को आर्थिक सहयोगमा संचालित लोट्स रिसर्च सेन्टरमा पदाधिकारीको अभाव हुन गएबाट २०५२ साल कार्तिक महिनादेखि ऐजन फागुन महिनासम्म कार्यरत (निःशुल्क)

हाल बौद्धधर्म - दर्शनको अध्ययनमा अनुरत ।

प्रकाशित कृतिहरू :-

१) ललितपुरको धर्मयात्रा
२) बुद्धवादको सारांश
३) बुद्धवादमा कर्म र पुनर्जन्म
४) श्री आर्यतारा स्तुति

(परित्राण पाठ)

नेपाल भाषा र नेपाली भाषामा भावार्थ सहित ।

मुद्रक : सुभाष प्रिन्टिङ्ग प्रेस, ललितपुर नकवहिल, फोन नं. : ५२११९१